

Финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
за годината што завршува на 31 декември 2020

СОДРЖИНА

	Страница
Извештај на независниот ревизор	1
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Биланс на состојба	5
Извештај за промените во капиталот и резервите	7
Извештај за паричниот тек	11
Белешки кон финансиските извештаи	13
Прилог 1-Годишна сметка	
Прилог 2-Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Грант Торнтон ДОО

Св. Кирил и Методиј 526-1/20

1000 Скопје

Северна Македонија

Т +389 (0)2 3214 700

Ф +389 (0)2 3214 710

Е Contact@mk.gt.com

Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“), составени од Билансот на состојба на ден 31 декември 2020 година и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и резервите и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации, вклучени на страните 3 до 123.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и проценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

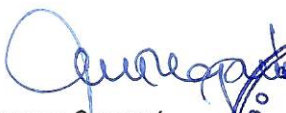
Според нашето мислење, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Банката за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Според нашето мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 28 април 2021 година

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Биланс на успех

За периодот од 1 јануари 2020 до 31 декември 2020 година

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од камата		138,458	157,640
Расходи за камата		(55,004)	(73,439)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	83,454	84,201
Приходи од провизии и надомести		29,796	38,439
Расходи за провизии и надомести		(9,779)	(26,335)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	20,017	12,104
Нето-приходи од тргување	8	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	6,606	(243)
Останати приходи од дејноста	11	1,140	4,899
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(2,748)	(16,345)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(4,394)	(1,369)
Трошоци за вработените	14	(37,941)	(34,215)
Амортизација	15	(5,328)	(4,781)
Останати расходи од дејноста	16	(25,303)	(23,465)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување		35,503	20,786
Данок од добивка	17	(3,747)	(2,419)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење		31,756	18,367
Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		31,756	18,367
Добивка/(загуба) за периодот, која припаѓа на*:			
акционерите на банката		-	-
малцинското учество		-	-
Заработка по акција	41		
основна заработка по акција (во денари)		83	48
разводната заработка по акција (во денари)		83	48

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28.04.2021 година.
Потпишано во име на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје:

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

Кенан Идризи
Директор на сектор за управување со
средства и ликвидност
Овластен сметководител

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година
(во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
Добивка/(загуба) за финансиската година		31,756	18,367
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)		-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви		-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината		-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот на паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење		-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	17	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех		-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот		-	-
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година		31,756	18,367

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28.04.2021 година. Потпишано во име на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје:

Кире Наумов

Главен извршен директор

Фарук Исмаили

Главен оперативен директор

Кенан Идризи

Директор на сектор за управување со средства и ликвидност
Овластен сметководител

[Handwritten signature of Faruk Ismaili]

[Handwritten signature of Kenan Idrizi]

Биланс на состојба

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	1,256,699	773,636
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех			
определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	10,546,581	9,328,142
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	81,893	79,493
Вложувања во хартии од вредност	23	-	-
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според "методот на главнина")	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	202	3,653
Останати побарувања	25	3,649	11,060
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	101	4,496
Нематеријални средства	28	755	923
Недвижности и опрема	29	107,274	111,157
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		11,997,154	10,312,560
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех			
определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	-	-
Депозити на други комитенти	34.2	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	9,132,769	7,673,211
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	16,853	9,303
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	296	-
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	196,020	10,586
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		9,345,938	7,693,100

Биланс на состојба (продолжува)

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Капитал и резерви			
Запишан капитал			
Премии од акции	40	1,193,792	1,193,792
Сопствени акции		-	-
Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		-	-
Останати резерви		-	-
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)		1,425,668	1,407,301
		31,756	18,367
Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите во Банката		2,651,216	2,619,460
Малцинско учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		2,651,216	2,619,460
Вкупно обврски и капитал и резерви		11,997,154	10,312,560
Потенцијални обврски	42	578,312	386,275
Потенцијални средства	42	-	-

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28.04.2021 година.
Потпишано во име на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје:.

Кире Наумов

Главен извршен директор

Фарук Исмаили

Главен оперативен директор

Кенан Идризи

Директор на сектор за управување со
средства и ликвидност
Овластен сметководител

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ

за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година (во илјади денари)

	Капитал		Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката
	Запишан капитал	Премии од акции	Други сопственички инструменти	Ревалоризациски резерви за средства	Резерви за нанаплатени повремени средства	Резерви за заштита од ризикот	Резерви за вложување во странско работење	Законска резерва	Останати резерви	Расположлива за распределба	Ограничена за распределба	
На 31 декември 2018 (претходна год.)/ 1 јануари 2019 (претходна год.)	1,193,792	-	-	-	-	-	-	1,207,668	-	153,121	46,512	2,601,093
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2019 година (претходна год.) коригирано	1,193,792	-	-	-	-	-	-	1,207,668	-	153,121	46,512	2,601,093
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,367	-	18,367
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот на парични текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Придружните бележки се составен дел на овие финансиски извештаи

31 декември 2020 година

ИЗЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)

	Капитал	Ревало-ризациски резерви	Ревало-ризаци-ски резерви за средства	Други сопствени инструменти	Премии од акции	(Сопствените акции)	Резерви за продажба	Резерви за расположливи средства	Резерви за наплата на неплатежи	Резерви за заштита од ризикот	Резерви вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Задрж. добивка	Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупен капитал и резерви
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даноци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Признаени средства/(обврски) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Бу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нерелизирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капит. и рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите- останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капит. и рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2020	1,193,792	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,367	-	153,121	-	31,756	2,651,216
Финансиските извештаи се одобрувани од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28.04.2021 година. Потпишано во име на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје:												1,272,547	-	-	-	-	2,651,216	2,651,216

Кире Наумов

Фарук Исмаили

Главен оперативен директор

Директор на сектор за управување со средства и ликвидност
Кенан Идризи
Овластен сметководител

Извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари

Паричен тек од основната дејност

Добивка/(Загуба) пред оданочувањето

Корегирана за:

Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех

Амортизација на:

нематеријални средства

недвижности и опрема

Капитална добивка од:

продажба на нематеријални средства

продажба на недвижности и опрема

продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Капитална загуба од:

продажба на нематеријални средства

продажба на недвижности и опрема

продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Приходи од камата

Расходи за камата

Нето-приходи од тргување

Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основ:

дополнителна исправка на вредноста

ослободена исправка на вредноста

Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:

дополнителни загуби поради оштетување

ослободени загуби поради оштетување

Резервирања

дополнителни резервирања

ослободени резервирања

Приходи од дивиденди

Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва

Останати корекции

Наплатени камати

Платени камати

Добивка од дејноста пред промените во деловната актива

(Зголемување)/намалување на деловната актива:

Средства за тргување

Дериватни средства чувани за управување со ризик

Кредити на и побарувања од банки

Кредити на и побарувања од други комитенти

Заложени средства

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Задолжителна резерва во странска валута

Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи

Останати побарувања

Одложени даночни средства

Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Зголемување/(намалување) на деловните обврски:

Обврски за тргување

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Депозити на банки

Депозити на други комитенти

Останати обврски

Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување

Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето

(Платен)/поврат на данок на добивка

Нето паричен тек од основната дејност

Белешка	2020	2019
	35,503	20,786
	-	-
15, 28	800	283
15, 29	4,528	4,498
	-	-
	-	-
11	-	(615)
	-	-
	-	-
	-	-
6	(138,458)	(157,640)
6	55,004	73,439
	-	-
12	16,044	20,366
12	(14,639)	(7,540)
13	4,395	1,369
	-	-
38	9,700	10,860
38	(2,150)	(7,341)
	-	-
	-	-
	-	-
	139,472	164,949
	(57,759)	(77,550)
	52,440	45,864

(Зголемување)/намалување на деловната актива:

Средства за тргување

Дериватни средства чувани за управување со ризик

Кредити на и побарувања од банки

Кредити на и побарувања од други комитенти

Заложени средства

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Задолжителна резерва во странска валута

Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи

Останати побарувања

Одложени даночни средства

Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Зголемување/(намалување) на деловните обврски:

Обврски за тргување

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Депозити на банки

Депозити на други комитенти

Останати обврски

Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување

Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето

(Платен)/поврат на данок на добивка

Нето паричен тек од основната дејност

(976,643)	(153,315)
-	(869)
(976,643)	(154,184)

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Извештај за паричниот тек (продолжува)

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари

Паричен тек од инвестициската дејност

(Вложувања во хартии од вредност)

Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност

(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)

Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва

(Набавка на нематеријални средства)

Приливи од продажбата на нематеријалните средства

(Набавка на недвижности и опрема)

Приливи од продажбата на недвижностите и опремата

(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)

Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба

(Останати одливи од инвестициската дејност)

Останати приливи од инвестициската дејност

Нето паричен тек од инвестициската дејност

Белешка

2020

2019

-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
(632)	(916)
-	-
(645)	(3,766)
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
(1,277)	(4,682)

Паричен тек од финансирањето

(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)

Приливи од издадените должнички хартии од вредност

(Отплата на обврските по кредити)

Зголемување на обврските по кредити

(Отплата на издадените субординирани обврски)

Приливи од издадените субординирани обврски

Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот

(Откуп на сопствени акции)

Продадени сопствени акции

(Останати одливи од финансирањето)

Останати приливи од финансирањето

Нето паричен тек од финансирањето

-	-
-	-
(2,017,499)	(2,460,434)
3,479,812	2,702,051
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
1,462,313	241,617

Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти

Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти

Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари

Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември

18

(1,330)	(7,189)
-	-
483,063	75,562
773,636	698,074
1,256,699	773,636

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28.04.2021 година.
Потпишано во име на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје:

Кире Наумов

Главен извршен директор

Фарук Исмаили

Главен оперативен директор

Ќенан Идризи

Директор на сектор за управување со средства и ликвидност
Овластен сметководител

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“ или „РБСМ“) е акционерско друштво во кое Република Северна Македонија е единствен акционер и кое е регистрирано во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:
ул: „Димитрие Чуповски“ бр.26
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Основни активности на Банката се кредитирање на отпочнување со работа и развој на мали и средни претпријатија преку обезбедување среднорочни и долгорочни кредити, финансирање на извозот, извозно и домашно кредитно осигурување на побарувања, факторинг како и издавање на гаранции, тргување со хартии од вредност во свое име и за своја сметка. Кредитирањето на претпријатијата се врши преку комерцијалните банки во земјата, прифатени како банки-учеснички од страна на Банката кои го преземаат крајниот ризик од наплата на побарувањата, и директно или заеднички со други банки или небанкарски финансиски институции во земјата, освен кредитите одобрени на единиците на локалната самоуправа.

Целта на банката, согласно Законот за Македонска банка за поддршка на развојот е да го поддржува и поттикнува развојот на македонското стопанство во согласност со стратегиските политики, цели и приоритети на нејзиниот акционер - Република Северна Македонија. Основните активности предвидени со Законот, банката ги врши во свое име и за своја сметка и во име и за сметка на државата врз основа на договор. Во делот на работењето што Банката го работи во име и за сметка на Република Северна Македонија надзор врши Министерството за финансии.

Банката нема вложувања во подружници и придружни претпријатија.

Акциите на Банката не котираат на Македонската берза за хартии од вредност АД, Скопје. Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2020 година изнесува 39 вработени (2019: 40 вработени).

Членови на Управен одбор и Надзорен одбор

Членовите на Управниот Одбор во текот на 2020 и 2019 година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Драган Мартиновски, Главен извршен директор (до 14.05.2019 година);
- Кирил Колемишевски, Главен извршен директор (од 15.05.2019 година до 17.07.2019 година);
- Никола Поповски, Главен извршен директор (од 14.08.2019 година до 20.11.2019 година);
- Кире Наумов, Главен извршен директор (од 21.11.2019 година);
- Бесим Билали, Главен оперативен директор (до 12.02.2019 година);
- Вељанд Рамадани, Главен оперативен директор (од 13.02.2019 година до 06.12.2019 година);
- Фарук Исмаили, Главен оперативен директор (од 07.12.2019 година).

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Софче Јовановска, Претседател на Надзорен Одбор;
- Вељанд Рамадани, Член на Надзорен Одбор;
- Никола Поповски, Член на Надзорен Одбор;
- Бурим Кадриу, Член на Надзорен Одбор;
- Соња Петрушева, Член на Надзорен Одбор.

Општи информации (продолжува)

1.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Изјава за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за Македонска банка за поддршка на развојот, подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната Банка на Република Северна Македонија, како и Одлуката за методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките.

Финансиските извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година.

Основи за мерење

Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во Методологијата за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност.

Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари („МКД“ или „денари“), кои се функционална валута на Банката, освен каде што не е поинаку наведено. Информациите во финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари.

Влијание на пандемијата Ковид-19

Во март 2020 година од страна на Светската здравствена организација беше прогласена глобална пандемија предизвикана од вирусната инфекција Ковид-19. Како одговор на истата Република Северна Македонија презеде одредени активности и сет на економски мерки за ублажување на ефектите од здравствената криза врз домашната економија. Дел од мерките за намалување на негативното влијание врз малите и средни бизниси како комисиони кредитни линии се спроведуваат со ангажирање на капацитетите на Банката.

Раководството на Банката продолжува со своите објективни очекувања дека има доволно ресурси да продолжи со своето работење под претпоставка на континуитет.

1.2 Значајни сметководствени политики

1.2.1 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари со примена на средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирани за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Општи информации (продолжува)
Значајни сметководствени политики (продолжува)
Трансакции во странска валута (продолжува)

Сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута, се вклучени во билансот на успех. Средните девизни курсеви кои беа применети за превреднување на позициите на билансот на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	2020 МКД	2019 МКД
1 ЕУР	61.6940	61.4856
1 УСД	50.2353	54.9518

1.2.2 Приходи и расходи од камата

Приходот од камата и расходот од камата се признава во Билансот на успех според методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска до датумот на крајна достасаност или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно.

Пресметката на ефективната камата ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциските трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

1.2.3 Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и од надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги кои ги извршува Банката односно осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок и издавање гаранции по кредити одобрени од банки за кредитирање на мали и средни претпријатија.

Приходите од провизии и надомести се признаваат во моментот на извршување на соодветната услуга, расходите од провизии и надомести се признаваат на пресметковна основа.

1.2.4 Нето-приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакции во странска валута и преведување во МКД на монетарните ставки деноминирани во странска валута.

1.2.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Општи информации (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Данок на добивка (продолжува)

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на билансот на состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок се признава со користење на методот на билансот на состојба, и произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночните цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

1.2.6 Финансиски средства

Банката ги класифицира своите финансиски средства како мерени по: амортизирана набавна вредност, објективна вредност преку останата сеопфатна добивка или објективна вредност преку билансот на успех. Банката ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Банката го оценува деловниот модел преку следните релевантни и расположливи податоци за:

- финансиските средства и начинот на нивно управување;
- начинот на известување до раководството на Банката;
- успешноста во остварувањето на деловниот модел;
- управувањето со ризиците поврзани со остварувањето на деловниот модел.

Оценката на деловниот модел на Банката се врши на ниво на портфолио од каде зависи класификацијата на финансиските средства. Класификацијата на финансиските средства се врши врз основ на:

- портфолио на должнички хартии од вредност;
- кредитно портфолио;
- портфолио на побарувања.

1.2.7 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, орочените депозити кај банки со оригинален рок на достасаност помал од три месеци, депозитите во Народна банка на Република Северна Македонија, како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност, и кои се користат од Банката во управување со краткорочните обврски.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во Билансот на состојба.

1.2.8 Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства кои го исполнуваат условот на СППИ.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Доколку кредитите и побарувањата не го поминат СППИ тестот истите последователно треба да се мерат по објективна вредност, а промените да се евидентираат во останата сеопфатна добивка.

1.2.9 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финансиски средства кои се чуваат до достасување се должнички финансиски средства кои ги управува Банката со цел наплата на договорните парични текови и кои согласно договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“). Во оваа позиција не припаѓаат финансиските средства:

- кои Банката при почетното признавање ги определила по објективна вредност преку билансот на успех;
- кои Банката ги класифицира како расположливи за продажба;
- кои ја исполнуваат дефиницијата за кредити и побарувања.

Општи информации (продолжува)
Значајни сметководствени политики (продолжува)
Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжува)

Вложувањата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Продажбата на значителен износ на финансиски средства чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите финансиски средства чувани до достасување како средства расположливи за продажба во тековната и следните две години.

1.2.10 Оштетување на финансиските средства

На секој датум на билансирање, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата;
- Денови на доцнење при плаќање на главнината или каматата;
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање;
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот;
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал;
- Отпочнување на стечајни постапки;
- Активирање на обезбедувањето.

Општи информации (продолжува)
Значајни сметководствени политики (продолжува)
Оштетување на финансиските средства (продолжува)

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за сите изложености.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки.

1.2.11 Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки на материјалните средства.

	2020	2019
Згради	40 години	40 години
Мебел и опрема	4-5 години	4-5 години
Останати средства	4-10 години	4-10 години

1.2.12 Нематеријални средства

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Општи информации (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Нематеријални средства (продолжува)

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфичното средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата се признава пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба во текот на период од четири години.

1.2.13 Оштетување на нефинансиските средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Банката се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои таква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загубата поради оштетување на нефинансиски средства се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмала група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се зависни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите заради оштетување се признаваат во билансот на успех. Загубите заради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секоја дата на известување заради утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само со износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување. Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

1.2.14 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Позицијата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања се употребува само за земјиште, згради, опрема и други вредности добиени врз основа на ненаплатени побарувања. Средството се смета за преземено во моментот кога Банката стекнува правна основа за запишување на сопственоста.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по пониската од:

Општи информации (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

- Набавната вредност, којашто е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган, и
- Проценетата вредност на преземеното средство важечка на датумот на признавање, намалена за очекуваните трошоци за продажба.

На датумот на преземање на средството, Банката во билансот на состојба прикажува оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката ја утврдува проценетата вредност на преземеното средство и во билансот на успех признава загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство и
- 20% од нето-вредноста на преземеното средство.

1.2.15 Резервирања

Резервирањата се признаваат во билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Оваа позиција ги вклучува долгорочните резервирања и другите долгорочни обврски кои не се поврзани со одложени даноци од добивки или произлегуваат од позајмици или други финансиски активности. Видови на ставки најчесто вклучени во оваа категорија се пресметки и резервации за вонбилансни кредитни изложености.

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот.

Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

1.2.16 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови.

Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во Билансот на успех кога се пресметуваат.

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

1.2.17 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски Банката ќе ги класифицира при почетното признавање како финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност.

Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од трансакции со други страни со кои Банката има потпишано договор за кредит.

Банката ги признава обврските по кредити во својот Биланс на состојба по објективната вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Останати обврски

Останатите обврски ги вклучуваат обврските кон добавувачите, пресметаните недостасани обврски, одложениот приход и останатите обврски, и се прикажани во нивните номинални износи.

Депризнавање на финансиските обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

1.2.18 Средства и обврски од комисионо работење

Средствата и обврските управувани во име и за сметка на Владата на Република Северна Македонија се вклучени во Билансот на состојба на нето основа. Нето обврските прикажани во Билансот на состојба претставуваат времена разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските.

1.2.19 Капитал и резерви

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Резерви

Резервите кои се состојат од ревалоризациони, законски и останати резерви, се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на преземените средства, по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива важечка за Банката и по пат на формирање на фонд за осигурување од политички ризици.

(в) Нераспределени добивки/загуби

Нераспределните добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

1.2.20 Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

Општи информации (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.21 Вонбилансни потенцијални и преземени обврски

Банката има потенцијални обврски по основ на осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок. Осигурените побарувања се евидентираат во вонбилансната евиденција на Банката. Банката во изложеност води максимум 90% од износот на осигурената фактура и своите осигурени побарувања од 80% до 90% ги реосигурува кај странски реосигурители.

1.2.22 Настани по датум на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

1.3 Употреба на оценки и проценки

Банката врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти и банки

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во Билансот на успех, Банката проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци кои укажуваат на постоење неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите, или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови кои се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

1.4 Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Сметководствените политики се применувани конзистентно за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

1.5 Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2020 година, Банката е усогласена со барањата на законската и подзаконската регулатива пропишана од Народна Банка на Република Северна Македонија и Законот за Македонска банка за поддршка на развојот за солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката и ликвидноста на Банката.

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

		по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка	
		по објективна вредност при почетното признавање		по објективна вредност при почетното признавање		по објективна вредност при почетното признавање		по објективна вредност при почетното признавање	
во илјади денари		за тргување		должнички инструменти		сопственички инструменти		по амортизирана набавна вредност	
								Вкупно	
2020 (тековна година)									
Финансиски средства									
Парични средства и парични еквиваленти		-	-	-	-	-	-	1,256,699	1,256,699
Средства за тргување		-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	-	-	-	-	-	10,546,581	10,546,581
Кредити на и побарувања од други комитенти		-	-	-	-	-	-	81,893	81,893
Вложувања во хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања		-	-	-	-	-	-	3,649	3,649
Вкупно финансиски средства		-	-	-	-	-	-	11,888,822	11,888,822
Финансиски обврски									
Обврски за тргување		-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти		-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		-	-	-	-	-	-	9,132,769	9,132,769
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски		-	-	-	-	-	-	196,020	196,020
Вкупно финансиски обврски		-	-	-	-	-	-	9,328,789	9,328,789

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност		Вкупно
во илјади денари	за тргување	при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти			
2019 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	773,636	773,636	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	9,328,142	9,328,142	
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	79,493	79,493	
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	-	-	-	-	11,060	11,060	
Вкупно финансиски средства	-	-	-	-	10,192,331	10,192,331	
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	-	-	-	-	7,673,211	7,673,211	
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	-	-	-	-	10,586	10,586	
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	7,683,797	7,683,797	

2 Управување со ризици

Управувањето со ризиците опфаќа идентификување, мерење или оценка, контрола или намалување и следење на одделните ризици и се заснова на документот за прифатливото ниво на ризик и воспоставената култура на ризик. Преземањето ризик претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства, или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на Банката. Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, кога е извршен мониторинг и е контролиран.

Одборот за управување со ризици воспоставува и спроведува политики за управување со одделен ризик, дава предлози за нивно ревидирање и врши мониторинг и оценка на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризиците. Надзорниот одбор ги усвојува политиките за управување со ризици и го следи нивното спроведување. Воспоставените политики за управување со одделни ризици, кои овозможуваат идентификација, мерење, мониторинг и контрола на ризикот на кој се однесуваат, обезбедуваат разумна сигурност дека работењето е насочено кон постигнување на целите на Банката и е во согласност со применливите правила и законска регулатива, како и со одобрените лимити на изложеност. Лимитите на изложеност на поодделните ризици се предмет на ревидирање, во зависност од внатрешните и надворешните услови во кои работи Банката, но најмалку еднаш годишно. Дополнително, Управниот одбор на Банката воспоставува и спроведува процедури за идентификација, мерење, мониторинг и внатрешни контроли на процесот на управување со ризиците. Имајќи предвид дека процесот на управување со ризици е важен за секој вработен во Банката се спроведуваат обуки со цел да се создаде конструктивна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите задачи и обврски.

Внатрешната ревизија врши редовни и периодични оценки на спроведување на интерните контроли, политиките и процедурите за преземање и управување со поединечните ризици. Процесот на управување со ризици е во согласност со развојниот план и деловната политика на Банката.

Банката е изложена најмалку на следните ризици од употреба на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик,
- Ризик на ликвидност,
- Пазарни ризици (каматен ризик и валутен ризик),
- Оперативен ризик.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и процесите за управување и методите користени за мерење на ризиците на Банката.

За сите овие ризици Банката воспоставува посебни политики за управување со поединечните видови на ризици, како и процедури за идентификација, оценка, мониторинг и контрола на одделниот ризик.

2.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за Банката поради неможноста нејзиниот клиент или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Изложеноста на кредитен ризик главно и најзначајно произлегува од кредити, депозити кај банки, кредитно осигурување на побарувања, факторинг и други позиции што се вклучуваат во билансна и вонбилансна евиденција на Банката.

2.1.1 Управување со кредитниот ризик

Управувањето со кредитен ризик е дел од интегриран пристап за управување со сите финансиски ризици на кои е изложена Банката. Управувањето со кредитен ризик е процес кој овозможува органите на управување да го идентификуваат кредитниот ризик и при тоа да одберат кои изложености да ги намалат, а кои да ги зголемат и на кој начин. Пред одобрување на изложеност на кредитен ризик, Банката ги идентификува сите значајни фактори кои може да влијаат на ризичноста на клиентот, односно на изложеноста на Банката кон клиентот.

Банката врши класификација на секоја активна билансна/вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена на поединечна основа врз основа на кредитна способност на клиентот и уредност во измирувањето на обврски.

Резултатите од извршената анализа на горенаведените критериуми резултира со утврдување на очекуваните загуби и класификација на изложеноста на кредитен ризик, во една од трите групи на кредитен ризик. За целите на финансиските извештаи (белешка 2.1А), Банката ги поврзува групите на кредитен ризик (Група 1, 2, 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Сл. весник на Р.М бр. 83/17) и категориите на ризик од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, и извести на следниот начин:

- во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категориите на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

При мерење на кредитниот ризик, основни индикатори коишто ги користи Банката се изложеноста, веројатноста од стечај или ликвидација, веројатноста од намалување на бонитетот, веројатноста од надокнада на отпишаните побарувања, очекувањата на Банката во однос влијанието на економските и деловните услови врз способноста на клиентот да ги исполнува своите обврски и сл.

Инструменти за заштита и намалување на кредитниот ризик коишто ги користи Банката се системот на лимити на изложеност, квалитет на обезбедување, систем на рано предупредување, соодветно вреднување на компонентите на кредитен ризик, користење соодветни информации, дефинирање ризични пазари и сл.

Јасно дефинираната организациона структура е важен елемент на процесот на управување со кредитен ризик што обезбедува изложености на кредитен ризик во рамките на лимитите утврдени од Надзорен одбор.

Надзорниот одбор одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на Банката. Одборот за управување со ризици одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката. Изложеностите на кредитен ризик под овие лимити се одобруваат од страна на Кредитниот одбор и Одборот за осигурување.

Секторот за кредитирање и гаранции, секторот за кредитно осигурување, како и секторот за средства и ликвидност ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити.

Управниот одбор на Банката е одговорен за внатрешна контрола од аспект на изложеноста на кредитен ризик поради што се воспоставуваат интерни акти во кои се утврдуваат лимитите на ризиците што имаат за цел да помогнат при контрола и управување со ризикот. Имено, процесот на контрола има за цел да се минимизира влијанието на ризикот на капиталот и на добивката согласно со стратегиските цели на Банката.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)
Управување со кредитниот ризик (продолжува)

А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансна изложеност			Вкупно
Во илјади денари	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 1																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	10,547,636	9,329,075	80,136	78,741	-	-	-	-	1,257,065	774,928	3,125	10,564	572,336	380,349	12,460,298	10,573,657
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(1,055)	(933)	(1,311)	(1,415)	-	-	-	-	(8,541)	(7,189)	-	(1)	(1,931)	(852)	(12,838)	(10,390)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	10,546,581	9,328,142	78,825	77,326	-	-	-	-	1,248,524	767,739	3,125	10,563	570,405	379,497	12,447,460	10,563,267
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 2																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	3,404	761	-	-	-	-	-	-	-	11	9,761	8,368	13,165	9,140
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(477)	(106)	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(1,854)	(1,590)	(2,331)	(1,698)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	2,927	655	-	-	-	-	-	-	-	9	7,907	6,778	10,834	7,442
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 3																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	1,431	2,401	-	-	-	-	-	-	3,611	9,705	6,861	6,861	11,903	18,967
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(1,290)	(889)	-	-	-	-	-	-	(3,611)	(9,705)	(6,861)	(6,861)	(11,762)	(17,455)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	141	1,512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	141	1,512
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста на групна основаи посебната резерва	10,547,636	9,329,075	84,971	81,903	-	-	-	-	1,257,065	774,928	6,736	20,280	588,958	395,578	12,485,366	10,601,764
(Вкупна справка на вредноста и посебна резерва)	(1,055)	(933)	(3,078)	(2,410)	-	-	-	-	(8,541)	(7,189)	(3,611)	(9,708)	(10,646)	(9,303)	(26,931)	(29,543)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик, намалена за исправка на вредноста и посебната резерва	10,546,581	9,328,142	81,893	79,493	-	-	-	-	1,248,524	767,739	3,125	10,572	578,312	386,275	12,458,435	10,572,221

2.1.2 Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Банката врз основа на Одлуката на НБРСМ за Методологија за управување со кредитен ризик од страна на Македонска банка за поддршка на развојот одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување.

2.1.3 Исправка на вредноста

Банката пресметува исправка на вредноста која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во кредитното портфолио.

Износот на исправка на вредноста за активните билансни побарувања се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и нивната сегашна вредност (проценет надоместлив износ). Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективната каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

2.1.4 Посебна резерва

Банката пресметува посебна резерва која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во вонбилансната кредитна изложеност. Банката проценува дали има ризик за потенцијални загуби на нејзините активни вонбилансни позиции изложени на кредитен ризик (одобрени гаранции) кога се исполнети следните предуслови:

- Банката има сегашна обврска како резултат од минат настан,
- Постои веројатност за одлив на ресурси,
- Може да се направи веродостојна проценка на износот кој ќе биде потребен за подмирување на обврската.

Кога таквите загуби се во согласност со горенаведените услови Банката издвојува соодветен износ на посебна резерва согласно Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик и Методологијата за утврдување исправка на вредноста и за издвојување на посебна резерва од страна на МБПР пропишана од Народна банка на Република Северна Македонија.

Износот на посебна резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на Банката по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваното плаќање или наплата.

Доколку не постои тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со ист рок на достасување како рокот на достасување на очекуваното плаќање, утврдувањето на сегашната вредност на очекуваното плаќање врз основа на преземената потенцијална обврска на Банката се врши со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со најблиска рочност до рочноста на очекуваното плаќање.

2.1.5 Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот / хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како значајни промени во финансиската позиција на должникот/издавачот на хартиите од вредност, доколку должникот/издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализација на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката врши отпис на побарување врз основа на правосилна судска пресуда за неоснованост на побарувањето или дека Банката нема право на побарувањето, ако е завршена стечајната постапка, правосилно судско решение за одобрен план за реорганизација на должник во стечај, Банката нема разумни очекувања за наплата на кредитната изложеност во целост или делумно; како и ако станува збор за мали износи на поединечно незначајни побарувања. Банката врши делумен или целосен отпис на побарувањето со одлука на Надзорниот одбор на Банката.

Банката е должна да врши отпис и доколку се поминати 12 месеци од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100% со примена на Одлуката за методологија за управување со кредитен ризик (Сл.весник на РСМ бр 149/18) од 1 јули 2019 година. До 1 јули 2019 година, Банката беше должна да врши отпис и доколку се поминати две години од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100%. По овој основ, Банката во текот на 2020 година има извршено отпис во вкупен износ од 5,408 илјади денари (2019: нема извршено отпис) (Белешка 25).

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		2020	Вкупно 2019
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019		
Вредности на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа																
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во дело и/или ограничени на сметки во Банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	10,462,819	9,526,706	85,807	86,929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,548,626	9,613,635
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	10,462,819	9,526,706	85,807	86,929											10,548,626	9,613,635

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		2020	Вкупно
Во илјади денари	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на групна основа																
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
во илјади денари	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Индустриска гранка																
Нерезиденти	-	-	53,760	62,889	-	-	-	-	-	173,961	465	8,694	542,565	355,122	596,790	600,666
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	672	500	672
Рударство и вадење на камен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прехрамбена индустрија	-	-	4,540	-	-	-	-	-	-	-	3	-	11,525	10,596	16,068	10,596
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	420	1	420
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработкана горива, фармацевтска индустрија	-	-	136	171	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	136	171
Производство на метали, машини и опрема	-	-	18	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1,669	56	1,687	81
Останата преработувачка индуст.	-	-	2,490	2,490	-	-	-	-	-	-	3	-	3,540	3,068	6,033	5,558
Снабдување со електрична енергија, гас, пара и климатизација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
Снабдување со вода, отстранување на отпадниводи, управување со отпади дејности за санација на околината	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Градежништво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3,588	-	3,591	-
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	5,109	4,324	-	-	-	-	-	-	-	14	14,870	16,298	19,979	20,636
Транспорт и складирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Објекти за сместување и дејности со храна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Информации и комуникации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	36	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В Концетрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжува)

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		2020	Вкупно 2019
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019		
Финансиски дејности и дејности на осигурување	10,546,581	9,328,142	15,839	-	-	-	-	-	1,248,524	593,778	2,649	-	-	-	11,813,593	9,921,920
Дејности во врска со недви.имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стручни, научни и техн.дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	31	19	31
Административни и помошни услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	9,594	-	-	-	-	-	-	-	-	1,864	-	-	-	11,458
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уметност, забава и рекреација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстерит.организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	10,546,581	9,328,142	81,893	79,493	-	-	-	-	1,248,524	767,739	3,125	10,572	578,312	386,275	12,458,435	10,572,221

Кредитен ризик (продолжува)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбиласни изложености		2020	Вкупно 2019
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Географска локација																
Република Северна Македонија	10,546,581	9,328,142	28,133	16,604	-	-	-	-	1,040,868	593,778	2,662	1,878	35,746	31,153	11,653,990	9,971,555
Земји-членки на Европската унија	-	-	49,314	58,441	-	-	-	-	3,161	1,860	278	5,763	498,526	240,176	551,279	306,240
Европа (останато)	-	-	4,446	4,448	-	-	-	-	204,495	172,101	-	-	37,953	13,238	246,894	189,787
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	145	-	145
Останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	185	2,931	6,087	101,563	6,272	104,494
Вкупно	10,546,581	9,328,142	81,893	79,493	-	-	-	-	1,248,524	767,739	3,125	10,572	578,312	386,275	12,458,435	10,572,221

Концентрацијата по локација за кредити и побарувања се мери според локација на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локација на издавачот на хартиите од вредност.

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносниот ризик претставува веројатност Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Ликвидносниот ризик произлегува од неможноста Банката навремено и брзо да ја претвори активата во парични средства со минимални трошоци, како и од неможноста за правилно управување со неочекуваните промени во изворите на средствата.

2.2.1 Управување со ризик на ликвидност

Банката при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, секогаш да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални и невообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Банката.

Секторот за средства и ликвидност добива информации од другите сектори во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за другите проектирани парични текови кои произлегуваат од проектираните идни операции. Секторот за средства и ликвидност одржува портфолио на краткорочни ликвидни средства, воглавно составени од краткорочни ликвидни хартии од вредност и пласмани во други банки, со цел да се обезбеди соодветна ликвидност на Банката.

Средствата и обврските Банката ги групира според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година. Притоа износите се презентирани на бруто основа, без да се земат во предвид износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност, посебната резерва и сомнителните побарувања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2020							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1,265,240	-	-	-	-	-	1,265,240
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	502,058	-	1,325,485	1,695,263	3,567,642	3,457,188	10,547,636
Кредити на и побарувања од други комитенти	59,527	20,202	5,242	-	-	-	84,971
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	202	-	-	-	-	-	202
Останати побарувања	3,186	-	4,074	-	-	-	7,260
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1,830,213	20,202	1,334,801	1,695,263	3,567,642	3,457,188	11,905,309
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	261,137	-	918,960	1,441,446	3,088,910	3,422,316	9,132,769
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	194,844	46	1,130	-	-	-	196,020
Вкупно финансиски обврски	455,981	46	920,090	1,441,446	3,088,910	3,422,316	9,328,789
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	2,104	-	-	4,757	-	-	6,861
Рочна неусогласеност	1,372,128	20,156	414,711	249,060	478,732	34,872	2,569,659

**Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжува)**

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2019							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	780,825	-	-	-	-	-	780,825
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	658,712	46,114	1,735,067	1,469,936	3,132,848	2,286,398	9,329,075
Кредити на и побарувања од други комитенти	53,399	24,784	1,320	-	-	-	79,503
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	-	-	-	-	-	3,653
Останати побарувања	2,368	-	8,696	-	-	-	11,064
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1,498,957	70,898	1,745,083	1,469,936	3,132,848	2,286,398	10,204,120
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	491,198	-	1,517,502	1,170,244	2,631,236	1,863,031	7,673,211
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	9,699	64	823	-	-	-	10,586
Вкупно финансиски обврски	500,897	64	1,518,325	1,170,244	2,631,236	1,863,031	7,683,797
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	-	-	-	-	-	-	-
Рочна неусогласеност	2,104	-	-	-	4,757	-	6,861
	995,956	70,834	226,758	299,692	496,855	423,367	2,513,462

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цената на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот. Банката нема портфолио на тргување.

2.3.1 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од недоволните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Овој ризик е најзначајниот вид пазарен ризик.

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки.

Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на Банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во Банката. Развојна банка на Северна Македонија воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности согласно со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

За мерење на овој ризик Банката применува техника на јаз анализа – рочна структура на каматночувствителните активни и пасивни позиции во одделни временски периоди. Во функција на мониторинг и контрола Банката воспоставува лимити за изложеност на ризик од промена на каматни стапки, како и адекватно управување со овој ризик насочено кон остварување на целите и задачите на Банката.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката.

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	Во илјади денари	Во илјади денари	Во илјади денари	во %
2020				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2020)	31,756	2,466,340	7,964,088	30.97
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Депрецијација на денарот за 30%	517,988	2,984,328	11,203,952	26.64
- Депрецијација на денарот за 30%	(517,988)	1,948,352	4,724,224	41.24
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Каматен шок од 400 базични поени	54,032	2,520,372	7,964,088	31.65
- Каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	(263,543)	2,202,797	6,705,059	32.85
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	Во илјади денари	Во илјади денари	Во илјади денари	во %
2019				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2019)	18,367	2,447,967	7,502,877	32.63
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Депрецијација на денарот за 30%	595,578	3,043,545	10,380,160	29.32
- Апрецијација на денарот за 30%	(595,578)	1,852,389	4,625,590	40.05
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги од делно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Каматен шок од 400 базични поени	167,955	2,615,922	7,502,877	34.87
- Каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	23,060	2,471,027	7,093,033	34.84
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолио за тргување

<i>Во илјади денари</i>	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредности зложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредности зложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

2.3.2. Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување**А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки**

РБСМ

Извештај ВПВ

ИЗВЕШТАЈ

За промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2020 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	3,353
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	28,652
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	(4,964)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	-
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		27,041
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		2,466,340
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		1.10%

РБСМ

Извештај ВПВ

ИЗВЕШТАЈ

За промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2019 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	5,808
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	84,856
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	(6,642)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	-
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		84,025
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		2,447,967
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		3.43%

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)**Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки**

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2020 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1,248,366	-	-	-	-	-	1,248,366
Финансиски средства по објектина вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања од банки	486,231	-	1,325,527	1,695,094	3,567,285	3,456,664	10,530,801
Кредити и побарувања од други комитенти	35,256	26,720	4,364	-	-	-	66,340
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останата не спомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	1,769,853	26,720	1,329,891	1,695,094	3,567,285	3,456,664	11,845,507
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објекти на вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	290,323	-	883,863	1,441,446	3,088,910	3,422,315	9,126,857
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати не спомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	290,323	-	883,863	1,441,446	3,088,910	3,422,315	9,126,857
Нето билансна позиција	1,479,530	26,720	446,028	253,648	478,375	34,349	2,718,650
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	1,479,530	26,720	446,028	253,648	478,375	34,349	2,718,650

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)**Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки**

	Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2019 (тековна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти		767,415	-	-	-	-	-	767,415
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		639,119	46,110	1,735,134	1,469,789	3,132,534	2,285,928	9,308,614
Кредити на и побарувања од други комитенти		34,090	29,884	1,321	-	-	-	65,295
Вложувања во хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Останата неспомнатата каматочувствителна актива		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		1,440,624	75,994	1,736,455	1,469,789	3,132,534	2,285,928	10,141,324
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти		-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		666,089	-	1,416,140	1,100,287	2,631,236	1,851,252	7,665,004
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	-	-	-	-	-	-
Останати не спомнати каматочувствителни обврски		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		666,089	-	1,416,140	1,100,287	2,631,236	1,851,252	7,665,004
Нето билансна позиција		774,535	75,994	320,315	369,502	501,298	434,676	2,476,320
Вонбилансни каматочувствителни позиции								
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција		-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција		774,535	75,994	320,315	369,502	501,298	434,676	2,476,320

2.3.3. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула.

Развојна банка на Северна Македонија воспоставува политика доколку е можно средствата од странски извори да ги пласира во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата.

Мерењето на валутниот ризик се врши преку показателот за однос на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката. Во политиката за управување со валутен ризик се дефинира овој интерен лимит, кој е различен од законскиот бидејќи согласно со Законот за МБПР, за Банката не важат прописите за отворени девизни позиции.

Мониторингот на овој ризик на редовна основа обезбедува сигурност за Надзорниот и Управниот одбор дека воспоставениот систем на контрола функционира соодветно.

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2020					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	1,049,044	207,655	-	-	1,256,699
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	29,995	10,516,586	-	-	10,546,581
Кредити на и побарувања од други комитенти	19,596	62,297	-	-	81,893
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	202	-	-	-	202
Останати побарувања	1,404	2,245	-	-	3,649
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупо финансиски средства	1,100,241	10,788,783	-	-	11,889,024
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	71,473	9,061,296	-	-	9,132,769
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	187,509	8,511	-	-	196,020
Вкупно монетарни обврски	258,982	9,069,807	-	-	9,328,789
Нето-позиција	841,259	1,718,976	-	-	2,560,235

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2019					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	599,675	173,961	-	-	773,636
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	-	9,328,142	-	-	9,328,142
Кредити на и побарувања од други комитенти	10,742	68,751	-	-	79,493
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	-	-	-	3,653
Останати побарувања	585	10,475	-	-	11,060
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупо финансиски средства	614,655	9,581,329	-	-	10,195,984
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	78,620	7,594,591	-	-	7,673,211
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	2,745	7,841	-	-	10,586
Вкупно монетарни обврски	81,365	7,602,432	-	-	7,683,797
Нето-позиција	533,290	1,978,897	-	-	2,512,187

2.4 Оперативен ризик

Оперативниот ризик се дефинира како ризик од загуба што произлегува од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси и системи, човечки фактор или надворешни настани. Банката има воспоставено рамка за управување со оперативен ризик која се базира на стратегија и политика и методологија за управување со овој ризик. Таа овозможува во рамки на различните процеси во Банката да се идентификуваат ризиците кои произлегуваат од овие процеси, нивно мерење и преземање корективни акции со цел да се избегне потенцијалниот негативен ефект врз финансискиот резултат и капиталната позиција на Банката.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина, но за Банката согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот не се применуваат повисоки стапки на адекватност на капиталот кои може да ги пропише гувернерот.

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% при што е должна да одржува стапка на редовен основен капитал во износ од 4.5% од ризично пондерираната актива и стапка на основен капитал во износ од 6% од ризично пондерираната актива.

Банката е должна да одржува заштитетен слој за зачувување на капиталот во износ од 2.5% од ризично пондерираната актива и да пресметува и одржува противцикличен заштитен слој на капиталот.

Сопствените средства на Банката со состојба 31 декември 2020 година и 31 декември 2019 година се редовен основен капитал.

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства

Сопствените средства на Банката на 31 декември се како што следува:

	Опис	2020	2019
A1.	Сопствени средства	2,466,340	2,447,967
A2.	Основен капитал	2,466,340	2,447,967
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	2,466,340	2,447,967
A3.1	Позиции во РОК	2,466,340	2,447,973
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1,193,792	1,193,792
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	-	-
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	1,272,548	1,254,181
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-	-
A3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	-	-
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-	(6)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	-	(6)
	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
A3.2.03.		-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.05.		-	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства (продолжува)

Опис	2020	2019
A3.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.4. Позиции како резултат на консолидација	-	-
A3.4.1. Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
A3.4.2. Останато	-	-
A3.5. Други позиции од РОК	-	-
A3.6.	-	-
B4. Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
B4.1 Позиции во ДОК	-	-
B4.1.1. Капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.1.2. Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
B4.2. (-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
B4.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
B4.2.2. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
B4.2.3. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
B4.2.4. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
B4.2.5. (-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
B4.2.6. (-) Трошоци за данок	-	-
B4.3. Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
B4.3.1. (-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
B4.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
B4.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
B4.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
B4.4. Позиции како резултат на консолидација	-	-
B4.4.1. (+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
B4.4.2. Останато	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства (продолжува)

	Опис	2020	2019
Б4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
Ц5.	Дополнителен капитал (ДК)	-	-
Ц5.1.	Позиции во ДК	-	-
Ц5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.1.2.	Субординирани кредити	-	-
Ц5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
Ц5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
Ц5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, пришто тие лица имаат вложувања во банката	-	-
Ц5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
Ц5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
Ц5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
Ц5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
Ц5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
Ц5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
Ц5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
Ц5.4.2.	Останато	-	-
Ц5.5.	Други позиции од ДК	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

1	Опис	2020 3	2019 4
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	6,029,305	5,279,923
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	482,344	422,394
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	1,726,627	1,985,260
4	Нето-позиција во злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	138,130	158,821
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	1,726,627	1,985,260
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристап на базичен индикатор	16,652	19,016
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	208,156	237,694
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризик од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризик од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризик од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици(10+11)	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	7,964,088	7,502,877
D13	Капитал потребен за покривање на ризиците	637,127	600,231
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	2,466,340	2,447,967
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI / V)	30.97%	32.63%

4. Известување според сегментите

Известување според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната Банка на Република Северна Македонија. Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент, а исто така ги прикажува информациите за концентрацијата на нејзините деловни активности кон одделни значајни клиенти.

А Оперативни сегменти

Во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2020						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	83,454	-	-	-	83,454
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	20,017	-	-	-	20,017
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	7,746	-	-	-	7,746
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	-	111,217	-	-	-	111,217
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(2,748)	-	-	-	(2,748)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(4,394)	-	-	-	(4,394)
Амортизација	-	(5,328)	-	-	-	(5,328)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(63,244)	-	-	-	(63,244)
Вкупно расходи по сегмент	-	(75,714)	-	-	-	(75,714)
Финансиски резултат по сегмент	-	35,503	-	-	-	35,503
Данок од добивка	-	(3,747)	-	-	-	(3,747)
Добивка/загуба за финансиска година	-	31,756	-	-	-	31,756
Вкупна актива по сегмент	-	11,997,154	-	-	-	11,997,154
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	-	11,997,154	-	-	-	11,997,154
Вкупно обврски по сегмент	-	9,345,938	-	-	-	9,345,938
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	-	9,345,938	-	-	-	9,345,938

Известување според сегментите (продолжува)

A Оперативни сегменти (продолжува)

Во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2019						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	84,201	-	-	-	84,201
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	12,104	-	-	-	12,104
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	4,656	-	-	-	4,656
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	-	100,961	-	-	-	100,961
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(16,345)	-	-	-	(16,345)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-	(1,369)	-	-	-	(1,369)
Амортизација	-	(4,781)	-	-	-	(4,781)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(57,680)	-	-	-	(57,680)
Вкупно расходи по сегмент	-	(80,175)	-	-	-	(80,175)
Финансиски резултат по сегмент	-	20,786	-	-	-	20,786
Данок од добивка	-	(2,419)	-	-	-	(2,419)
Добивка/загуба за финансиска година	-	18,367	-	-	-	18,367
Вкупна актива по сегмент	-	10,312,560	-	-	-	10,312,560
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	-	10,312,560	-	-	-	10,312,560
Вкупно обврски по сегмент	-	7,693,100	-	-	-	7,693,100
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	-	7,693,100	-	-	-	7,693,100

Известување според сегментите (продолжува)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

	воилјадиденари	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	Вкупно по значаен комитент
2020 (тековна година)						
Коминтент 1						
приходи		47,462	-	-	-	47,462
(расходи)		(1,127)	-	-	-	(1,127)
Коминтент 2						
приходи		-	-	-	-	-
(расходи)		(39,441)	-	-	-	(39,441)
Коминтент 3						
приходи		43,590	-	-	-	43,590
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 4						
приходи		17,126	-	-	-	17,126
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 5						
приходи		10,336	-	-	-	10,336
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 6						
приходи		7,906	-	-	-	7,906
(расходи)		-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент		85,852	-	-	-	85,852

	воилјадиденари	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	Вкупно по значаен комитент
2019 (претходна година)						
Коминтент 1						
приходи		55,447	-	-	-	55,447
(расходи)		(1,853)	-	-	-	(1,853)
Коминтент 2						
приходи		-	-	-	-	-
(расходи)		(56,952)	-	-	-	(56,952)
Коминтент 3						
приходи		38,267	-	-	-	38,267
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 4						
приходи		15,211	-	-	-	15,211
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 5						
приходи		9,889	-	-	-	9,889
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 6						
приходи		9,197	-	-	-	9,197
(расходи)		-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент		69,206	-	-	-	69,206

Известување според сегментите (продолжува)

В Географски подрачја

<i>Во илјади денари</i>	Република Македонија	Земји-членки на ЕУ	Европа (оста- нати)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	Оста- нато	Сите останати незначајни географски сегменти	Неало- цирано	Вкупно
2020 (тековна година)								
Вкупни приходи	172,602	(61,385)	-	-	-	-	-	111,217
Вкупна актива	11,735,149	262,005	-	-	-	-	-	11,997,154
2019 (претходна година)								
Вкупни приходи	165,135	(64,174)	-	-	-	-	-	100,961
Вкупна актива	10,066,888	245,672	-	-	-	-	-	10,312,560

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувања од банки и комитенти

Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку дисконтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Обврски по кредити

Објективната вредност на обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики е приближна на нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на краткиот рок на доспевање.

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

А. Објективната вредност на финансиски средства и финансиските обврски

Во илјади денари	2020	Објективна	2019	Објективна
	Сметковод- ствена вредност	вредност	Сметковод- ствена вредност	вредност
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	1,256,699	1,256,699	773,636	773,636
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	10,546,581	10,546,581	9,328,142	9,328,142
Кредити на и побарувања од други комитенти	81,893	81,893	79,493	79,493
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	202	202	3,653	3,653
Останати побарувања	3,649	3,649	11,060	11,060
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	9,132,769	9,132,769	7,673,211	7,673,211
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	296	296	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	196,020	196,020	10,586	10,586

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<i>во илјади денари</i>					
31 декември 2020 (тековна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
31 декември 2019 (претходна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2020		претходна година 2019	
	трансфери од нивото 1	трансфери од нивото 2	трансфери од нивото 1	трансфери од нивото 2
	во илјади денари		во нивото 2	
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

	Средства за тргување	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. призн.	Вложување во харт. од вредност, располож- ливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. призн.	Вкупно обврски
во илјади денари							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби)							
во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3 (продолжува)

	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како Средства за тргување	такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, располо- жливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

6. Нето-приходи/(расходи) од камата**А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти**

Во илјади денари	2020	2019
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	5,907	6,956
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	95,488	99,879
Кредити на и побарувања од други комитенти	36,919	50,626
Вложувања во хартии од вредност	-	-
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	(24)
Наплатени претходно отпишани камати	144	203
Вкупно приходи од камата	138,458	157,640
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	-	-
Депозити на други комитенти	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	53,125	71,458
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски-негативни камати на средства пласирани во странски банки	1,879	1,981
Вкупно расходи за камата	55,004	73,439
Нето-приходи/(расходи) од камата	83,454	84,201

Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

Во илјади денари	2020	2019
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	1,613	1,032
Држава	35,306	49,593
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	101,392	106,829
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	3	7
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	(24)
Наплатени претходно отпишани камати	144	203
Вкупно приходи од камата	138,458	157,640
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	-	-
Држава	766	843
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	54,238	72,596
Вкупно расходи за камата	55,004	73,439
Нето-приходи/(расходи) од камата	83,454	84,201

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	953	827
Платен промет		
во земјата	-	-
со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	16,687	31,772
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	12,156	5,840
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно приходи од провизии и надомести	29,796	38,439
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	361	997
Платен промет		
во земјата	426	752
со странство	739	1,089
Акредитиви и гаранции	8,253	23,497
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно расходи за провизии и надомести	9,779	26,335
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	20,017	12,104

Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	16,913	16,899
Држава	12,155	5,840
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	17	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	711	15,700
Вкупно приходи од провизии и надомести	29,796	38,439
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	1,442	16,180
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	426	1,841
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Нерезиденти	7,911	8,314
Вкупно расходи за провизии и надомести	9,779	26,335
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	20,017	12,104

8. Нето приходи од тргување*Во илјади денари***2020****2019****Средства за тргување**

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Приходи од дивиденда од средствата за тргување

-

-

Приходи од камата од средствата за тргување

-

-

Обврски за тргување

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување

Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа

- реализирана

-

-

- нереализирана

-

-

Нето-приходи од тргување

-

-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во илјади денари	2020	2019
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	191	78
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
Курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(26)	109
Курсни разлики на посебна резерва на вонбилансна изложеност, на нето-основа	1	(113)
Останати курсни разлики, на нето-основа	6,440	(317)
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	6,606	(243)

11. Останати приходи од дејноста

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	-	-
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	615
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	-	-
Приходи од добиени судски спорови	-	389
Наплатени претходно отпишани побарувања	115	1,011
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи на вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато		
Останати приходи од девизно валутно работење	263	2,793
Приходи од претходно пресметани расходи за камата	594	-
Вкупно останати приходи од дејноста	168	91
Вкупно останати приходи од дејноста	1,140	4,899

12. Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложност, на нето основа

Во илјади денари

	Вложувања					Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти					
2020 (тековна година)										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва	300	4,459	-	-	8,496	2,789	-	16,044	3,493	19,537
(Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	(184)	(3,794)	-	-	(7,166)	(3,495)	-	(14,639)	(2,150)	(16,789)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	116	665	-	-	1,330	(706)	-	1,405	1,343	2,748
2019 (претходна година)										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва	934	6,419	-	-	7,340	5,673	-	20,366	10,860	31,226
(Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	(1)	(6,407)	-	-	(151)	(981)	-	(7,540)	(7,341)	(14,881)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	933	12	-	-	7,189	4,692	-	12,826	3,519	16,345

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

Во илјади денари	Недвижности и опрема	Нематеријал- ни средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтроли- рано учество	Вкупно
2020							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	4,394	-	-	-	4,394
	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	4,394	-	-	-	4,394
2019							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	1,369	-	-	-	1,369
	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	1,369	-	-	-	1,369

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

14. Трошоци за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Краткорочни користи за вработените		
Плати	23,899	21,721
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	12,389	11,013
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	-	-
	36,288	32,734
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	52	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	52	-
Користи поради престанокот на вработувањето		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	1,601	1,481
	1,601	1,481
Вкупно трошоци за вработените	37,941	34,215

15. Амортизација

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	794	221
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	6	62
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	800	283
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	3,883	3,872
Транспортни средства	-	-
Мебел и канцелариска опрема	642	623
Останата опрема	3	3
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	4,528	4,498
Вкупно амортизација	5,328	4,781

16. Останати расходи од дејноста

	Во илјади денари	
	2020	2019
Загуба од продажбатана средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	-	-
Премии за осигурување на имотот и на вработените	564	342
Материјали и услуги	14,671	16,604
Административни и трошоци за маркетинг	-	-
Останати даноци и придонеси	274	323
Трошоци за кирии	11	131
Трошоци за судски спорови	96	206
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	6,207	-
Други резервирања на нето-основа		
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Загуба од продажбатана:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Трошоци за чланарини	1,062	2,216
Трошоци од девизно валутно работење	2	322
Останато	2,416	3,321
Вкупно останати расходи од дејноста	25,303	23,465

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

17. Данок од добивка**А Расходи/приходи за тековен и одложен данок**

	Во илјади денари	2020	2019
Тековен данок на добивка			
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината		3,747	2,419
Корекции за претходни години		-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години		-	-
Промени во сметководствени политики и грешки		-	-
Останато		-	-
		3,747	2,419
Одложен данок на добивка			
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината		-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби		-	-
Промени во даночната стапка		-	-
Воведување нови даноци		-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години		-	-
Останато		-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка		3,747	2,419
	Во илјади денари	2020	2019
Тековен данок од добивка			
Признаен во билансот на успех		3,747	2,419
Признаен во капиталот		-	-
		3,747	2,419
Одложен данок од добивка			
Признаен во билансот на успех		-	-
Признаен во капиталот		-	-
		-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка		3,747	2,419

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Данок од добивка (продолжува)

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во%	во илјади денари	Во %	во илјади денари
	2020		2019	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	-	35,503	-	20,786
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	3,550	10%	2,079
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0.6%	197	1.6%	340
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	-	3,747	-	2,419
Просечна ефективна даночна стапка	10.6%	-	11.6%	-

В Данок на добивка од останати добивки / (загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех

Во илјади денари	Тековна година 2020			Претходна година 2019		
	Пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	Пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва одк урсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

18 Парични средства и парични еквиваленти

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Парични средства во благајна	19	50
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	8,148	5,836
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	216,196	181,150
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	8	11
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	254,703	254,443
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	786,000	339,000
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	-
Побарувања врз основ на камати	166	335
(Исправка на вредноста)	(8,541)	(7,189)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	1,256,699	773,636
Задолжителни депозити во странска валута	-	-
Ограничени депозити	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	1,256,699	773,636

Благајничките записи во износ од 254,703 илјади денари (2019: 254,443 илјади денари) се должнички хартии од вредност издадени од НБРСМ со доспевање до 28 дена и каматна стапка од 1.50% (2019: 2.25%).

18 Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

Во илјади денари	Тековна година 2020				Претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	7,189	-	-	7,189	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
Дополнителна исправка на вредноста	8,496	-	-	8,496	-	-	-	7,340
(Ослободување на исправката на вредноста)	(7,166)	-	-	(7,166)	-	-	-	(151)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	22	-	-	22	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	8,541	-	-	8,541	-	-	-	7,189

19. Средства за тргување

Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	2020	2019
Хартии од вредност за тргување		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	тековна година 2020 сметководствена вредност на 31.12.2020 (тековна година)	објективна вредност на 31.12.2020 (тековна година)	претходна година 2019 сметководствена вредност на 31.12.2019 (претходна година)	објективна вредност на 31.12.2019 (претходна година)
во илјади денари					
Средства за тргување прекласифицирани во 2020 (тековна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2019 (претходна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	Прекласифицирани во текот на 2020 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2019 (претходна година)			
	Биланс на успех 2020 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2020 (тековна година)	Биланс на успех 2020 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2020 (тековна година)	Биланс на успех 2019 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2019 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>						
Период пред прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Период по прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б.3 Добивки или загуби коишто би биле признаени во Билансот на успех доколку средствата не биле прекласифицирани

	Прекласифицирани во текот на 2020 (тековна година) Биланс на успех 2020 (тековна година)	Прекласифицирани во текот на 2019 (претходна година) Биланс на успех 2020 (тековна година)	Биланс на успех 2019 (претходна година)
<i>Во илјади денари</i>			
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		
	-	-

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

		Во илјади денари			
		тековна година 2020		претходна година 2019	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A.	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.1	<i>според видот на променливата</i>				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B.	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

22 Кредити и побарувања**22.1 Кредити на и побарувања од банки**

Во илјади денари	2020		2019	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	85,694	10,446,162	94,872	9,214,675
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	15,780	-	19,528	-
Тековна достасаност	1,726,069	(1,726,069)	2,325,493	(2,325,493)
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	1,827,543	8,720,093	2,439,893	6,889,182
(Исправка на вредноста)	(5)	(1,050)	(2)	(931)
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	1,827,538	8,719,043	2,439,891	6,888,251

Побарувањата врз основа на кредити на и побарувања од банки се обезбедени со меници и залог на побарувања.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити и побарувања (продолжува)

22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжува)

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за	Исправка на вредноста за	Исправка на вредноста за	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за	Исправка на вредноста за	Исправка на вредноста за	Вкупно исправка на вредноста
Во илјади денари	Група 1	Група 2	Група 3		Група 1	Група 2	Група 3	
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	933	-	-	933	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	300	-	-	300	-	-	-	934
(ослободување на исправката на вредноста)	(184)	-	-	(184)	-	-	-	(1)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	6	-	-	6	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	1,055	-	-	1,055	-	-	-	933

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти**A Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот**

Во илјади денари	2020		2019	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	67,796	-	71,100	-
побарувања врз основа на камати	164	-	218	-
Држава				
побарувања по главница	8,549	-	4,911	-
побарувања врз основа на камати	8,462	-	5,674	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	-	-	-	-
други кредити	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	84,971	-	81,903	-
(Исправка на вредноста)	(3,078)	-	(2,410)	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитентинамалени за исправката на вредноста	81,893	-	79,493	-

Со состојба на 31 декември 2020 година, вкупните побарувања врз основа на камати од државата изнесуваат 8,462 илјади денари (2019: 5,674 илјади денари), од кои 8,384 илјади денари (2019: 5,644 илјади денари) се однесуваат на побарувања на Банката согласно Договорите за субвенционирање на камата склучени меѓу Министерството за финансии и Банката кои пак произлегуваат од финансиските договори за обезбедување на заем, наменети за финансирање на мали и средни претпријатија и други приоритетни проекти склучени меѓу Европска инвестициона банка и Банката.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

А Структура на кредитите и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжува)

	Тековна година 2020				Претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	1,415	106	889	2,410	-	-	-	2,397
Исправка на вредноста за годината								
Дополнителна исправка на вредноста	2,149	583	1,727	4,459	-	-	-	6,419
(Ослободување на исправката на вредноста)	(1,523)	(212)	(2,059)	(3,794)	-	-	-	(6,407)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(730)	-	730	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	3	3	-	-	-	1
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Пренос на исправка на вредност од нефункционални камати	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	1,311	477	1,290	3,078	-	-	-	2,410

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

Во илјади денари	2020	2019
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	37,085	35,500
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-
имот за вршење дејност	-	-
Залог на подвижен имот	-	-
Останати видови обезбедување	29,630	31,554
Необезбедени	15,178	12,439
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	81,893	79,493

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

23. Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	2020	2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	-	-

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба(продолжува)

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент (продолжува)

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување

Во илјади денари	2020	2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	-	-

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

24. Вложувања во подружници и придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		2020	2019	2020	2019
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Б Финансиски информации за придружените друштва – 100 проценти

Назив на придружените друштва	Вкупна актива	Вкупни обврски	Во илјади денари		Добивка/(загуба) за финансиската година
			Вкупно капитал и резерви	Приходи	
2020					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2019					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

25. Останати побарувања

Во илјади денари	2020	2019
Побарувања од купувачите	-	-
Однапред платени трошоци	-	-
Пресметани одложени приходи	524	488
Побарувања за провизии и надомести	6,736	20,280
Побарувања од вработените	-	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Ситен инвентар	-	-
Побарувања во пресметка од деловни односи во странска валута	-	-
Останато	-	-
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	7,260	20,768
(Исправка на вредноста)	(3,611)	(9,708)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	3,649	11,060

25. Останати побарувања (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	1	2	9,705	9,708	-	-	-	5,017
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	250	-	2,539	2,789	-	-	-	5,673
(ослободување на исправката на вредноста)	(1)	(2)	(3,492)	(3,495)	-	-	-	(981)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(250)	-	250	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	17	17	-	-	-	(1)
(Отпишани побарувања)	-	-	(5,408)	(5,408)	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	3,611	3,611	-	-	-	9,708

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

26. Заложени средства

Во илјади денари	2020	2019
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2019	264	17,635	708	-	-	18,607
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	(621)	-	-	(621)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	264	17,635	87	-	-	17,986
Состојба на 1 јануари 2020	264	17,635	87	-	-	17,986
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	264	17,635	87	-	-	17,986
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2019	264	11,800	679	-	-	12,743
загуба поради оштетување во текот на годината	-	1,367	1	-	-	1,368
(продадени во текот на годината)	-	-	(621)	-	-	(621)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	264	13,167	59	-	-	13,490
Состојба на 1 јануари 2020	264	13,167	59	-	-	13,490
загуба поради оштетување во текот на годината	-	4,367	28	-	-	4,395
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	264	17,534	87	-	-	17,885
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2019	-	5,835	29	-	-	5,864
на 31 декември 2019	-	4,468	28	-	-	4,496
на 31 декември 2020	-	101	0	-	-	101

Со состојба на 31 декември 2020 година објективната вредност на преземените средства изнесува 22,214 илјади денари (2019: 22,363 илјади денари).

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

28. Нематеријални средства

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>Во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2019	-	25,442	-	966	-	-	26,408
зголемувања преку нови набавки	-	916	-	-	-	-	916
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	-	26,358	-	966	-	-	27,324
Состојба на 1 јануари 2020	-	26,358	-	966	-	-	27,324
зголемувања преку нови набавки	-	632	-	-	-	-	632
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	-	26,990	-	966	-	-	27,956
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2019	-	25,221	-	897	-	-	26,118
амортизација за годината	-	221	-	62	-	-	283
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
отугување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	-	25,442	-	959	-	-	26,401
Состојба на 1 јануари 2020	-	25,442	-	959	-	-	26,401
амортизација за годината	-	794	-	6	-	-	800
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	-	26,236	-	965	-	-	27,201
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2019	-	221	-	69	-	-	290
на 31 декември 2019	-	916	-	7	-	-	923
на 31 декември 2020	-	754	-	1	-	-	755

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Нематеријални средства (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:						
на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2020 и 2019 година, Банката нема нематеријални средства за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

29. Недвижности и опрема

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2019	-	153,774	6,556	32,050	32	-	-	-	192,412
Зголемувања	-	1,564	-	2,202	-	-	-	-	3,766
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	-	155,338	6,556	34,252	32	-	-	-	196,178
Состојба на 1 јануари 2020	-	155,338	6,556	34,252	32	-	-	-	196,178
Зголемувања	-	-	-	645	-	-	-	-	645
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	-	155,338	6,556	34,897	32	-	-	-	196,823

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности и опрема (продолжува)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2019	-	42,683	6,556	31,259	25	-	-	-	80,523
амортизација за годината	-	3,872	-	623	3	-	-	-	4,498
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	-	46,555	6,556	31,882	28	-	-	-	85,021
Состојба на 1 јануари 2020	-	46,555	6,556	31,882	28	-	-	-	85,021
амортизација за годината	-	3,883	-	642	3	-	-	-	4,528
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	-	50,438	6,556	32,524	31	-	-	-	89,549
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2019	-	111,091	-	791	7	-	-	-	111,889
на 31 декември 2019	-	108,783	-	2,370	4	-	-	-	111,157
на 31 декември 2020	-	104,900	-	2,373	1	-	-	-	107,274

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности и опрема (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на недвижностите и опремата каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2020 и 2019 година, Банката нема недвижности и опрема за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Во илјади денари	2020	2019
Побарувања за данок на добивка (тековен)	202	3,653
Обврски за данок на добивка (тековен)	(296)	-

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

Во илјади денари	2020			2019		
	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжува)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски(продолжува)

Б. Непризнаени одложени даночни средства

Во илјади денари	2020	2019
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

Во илјади денари	Признаени во текот на годината:			Состојба на 31 декември
	Состојба на 1 јануари	Биланс на успех	Капитал	
2020				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
2019				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Во илјади денари	2020	2019
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б. Група за отуѓување

Во илјади денари	2020	2019
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-

Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Во илјади денари	2020	2019
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

32. Обврски за тргување

Во илјади денари	2020	2019
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ9	-	-
Вкупно обврски за тргување		

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	2020		2019	
	Сегашна сметководствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување	Сегашна сметководствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување
<i>Во илјади денари</i>				
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>	-	-	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност		
Состојба на 1 јануари	-	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

34. Депозити

34.1 Депозити на банки

Во илјади денари	2020		2019	
	Кратко- рочни	Долгорочни	Кратко- рочни	Долго- рочни
Тековни сметки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	-	-	-	-

Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

Во илјади денари	2020		2019	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
<i>Нефинансиски друштва</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Држава</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Финансиски друштва, освен банки</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Домаќинства</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Нерезиденти, освен банки</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на други комитенти	-	-	-	-

35. Издадени должнички хартии од вредност

Во илјади денари	2020	2019
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

36. Обврски по кредити

A. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

	2020		2019	
Во илјади денари	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Банки				
- резиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- нерезиденти				
Обврски по кредити	-	9,053,710	-	7,584,250
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	7,586	-	10,341	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	71,473	-	78,620
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
-Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Непрофитни институции кои им служат на домаќ.				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	1,172,511	(1,172,511)	2,008,700	(2,008,700)
Вкупно обврски по кредити	1,180,097	7,952,672	2,019,041	5,654,170

Обврски по кредити (продолжува)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

Во илјади денари	2020		2019	
	Кратко- рочни	Долго- рочни	Кратко- рочни	Долго- рочни
<i>Домашни извори</i>				
Република Северна Македонија	-	71,473	-	78,620
<i>Странски извори</i>	-	-	-	-
ЕИБ	7,586	8,404,395	10,341	6,896,794
КфЊ	-	649,315	-	687,456
Тековна достасаност	1,172,511	(1,172,511)	2,008,700	(2,008,700)
Вкупно обврски по кредити	1,180,097	7,952,672	2,019,041	5,654,170

Со состојба на 31 декември 2020 година, најголем дел од обврските по кредити се однесуваат на позајмени средства од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) во износ од 8,404,395 илјади денари (2019: 6,896,794 илјади денари), која е склучена на 25 јуни 2009 година. Со реализацијата на ЕИБ кредитната линија наменета за поддршка на мали и средни претпријатија и на приоритетни проекти се отпочна на 25 јуни 2009 година кога е склучен првиот договор со ЕИБ за реализација на првата фаза од оваа кредитна линија во вкупен износ од 100,000,000 евра со краен рок на доспевање 16 април 2021 година. Дополнително, склучени се уште четири договори со ЕИБ за реализација на следните четири фази, и тоа на 14 октомври 2011 година потпишан е нов договор со ЕИБ во вкупен износ од 50,000,000 евра - II фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2019 година. На 10 јули 2012 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - III фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2020 година. На 31 декември 2013 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - IV фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2023 година. На 11 септември 2018 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - V фаза со краен рок на доспевање 12 години по повлекување на последната транша. Каматната стапка се одредува за секоја транша од заемот, на денот на доставувањето на барањето за повлекување на средства и истите се движат од 0.3% до 3.0% на годишна основа.

Со состојба на 31 декември 2020 година, Банката покрај обврските по кредити од ЕИБ има обврски по кредити кои се однесуваат на кредитните линии од KfW во износ од 649,315 илјади денари (2019: 687,456 илјади денари). Крајниот рок на достасување е 30 декември 2044 година, а каматните стапки се движат од 0.8% до 2.0% на годишна основа.

Кредитите земени од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) и кредитите земени од KfW се обезбедени со државни гаранции.

37. Субординирани обврски

Во илјади денари	2020	2019
Обврски по субординирани депозити	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
Обврски по субординирани кредити	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	-	-

38. Посебна резерва и резервирања

Во илјади денари	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктури рањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2019	5,784	-	-	-	-	-	5,784
дополнителни резервирања во текот на годината	10,860	-	-	-	-	-	10,860
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(7,341)	-	-	-	-	-	(7,341)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	9,303	-	-	-	-	-	9,303
Состојба на 1 јануари 2020	9,303	-	-	-	-	-	9,303
дополнителни резервирања во текот на годината	3,493	6,207	-	-	-	-	9,700
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(2,150)	-	-	-	-	-	(2,150)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	10,646	6,207	-	-	-	-	16,853

Посебната резерва за вонбилансни кредитни изложености на Банката произлегува од финансиските гаранции по основ на склучени договори за гарантирање на наплати при извоз на краток рок. Резервирањата за потенцијани обврски врз основа на судски спорови произлегуваат од проценка на вредноста на тужбените барања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

39. Останати обврски

Во илјади денари	2020	2019
Обврски кон добавувачите	932	1,600
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизии и надомести	5,747	5,115
Пресметани трошоци	-	-
Разграничени приходи од претходна година	3,818	3,428
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Обврски по нереализирани трансфери за плаќање	-	-
Останати даноци и придонеси	-	-
Останато		
- останати обврски за уплатен, а незапишан капитал	185,070	-
- останати обврски	453	443
Вкупно останати обврски	196,020	10,586

На 29.12.2020 година, Владата на Република Северна Македонија со Одлука за зголемување на почетниот капитал на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје донесена на 12.12.2020 година уплати 185,070 илјади денари. До завршувањето на уписот на акциите, согласно Одлуката за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, уплатениот, а незапишан капитал се прикажува во позицијата останати обврски.

На 23 април 2021 година, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за зголемување на почетниот капитал на банката бр. 02-6117/1 за износ од 185,070 илјади денари. До датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, Банката го нема запишано уплатениот капитал.

40. Запишан капитал

А Запишан капитал

Со состојба на 31 декември 2020 година, вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 1,193,792 илјади денари (2019: 1,193,792 илјади денари) и истиот се состои од 384,103 (2019: 384,103) одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 3,108 денари (2019: 3,108 денари). Вкупниот капитал е во сопственост на Владата на Република Северна Македонија. На 29.12.2020 година, Владата на Република Северна Македонија со Одлука за зголемување на почетниот капитал на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје донесена на 12.12.2020 година уплати 185,070 илјади денари. По завршувањето на административната процедура зголемувањето ќе биде извршено со издавање на 59,546 обични акции.

	Во денари		Број на издадени акции				Во илјади денари	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Обични акции	Неоткупливи приоритетни акции	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Состојба на 1 јануари - целосно платени	3,108	-	384,103	384,103	-	-	1,193,792	1,193,792
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	3,108	-	384,103	384,103	-	-	1,193,792	1,193,792

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината

Во илјади денари	2020	2019
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-
Во илјади денари	2020	2019
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот дивидендата што и припаѓа на државата се распоредува во резервите на Банката.

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

Во илјади денари	2020	2019
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-
Во илјади денари	2020	2019
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	Во илјади денари		Во %	
	2020	2019	2020	2019
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	Право на глас	Право на глас
Влада на Република Северна Македонија	1,193,792	1,193,792	100	100
Вкупно	1,193,792	1,193,792	100	100

41. Заработка по акција**А. Основна заработка по акција**

	2020	2019
<i>Нетодобивка/(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нетодобивка за годината	31,756	18,367
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нетодобивката која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции	31,756	18,367

	2020	2019
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	384,103	384,103
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината:		
- ефект од емисија на нови акции	-	-
- ефект од поништување на сопствени акции	-	-
- ефект од повлекување на предходно издадени акции	-	-
- ефект од конверзија на приоритетни во обични акции	-	-
<i>Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември</i>	<i>384,103</i>	<i>384,103</i>
Основна заработка по акција (во МКД)	83	48

Б. Разводната заработка по акција

	2020	2019
<i>Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)</i>		
Нетодобивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	31,756	18,367
Корекции на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)	31,756	18,367

	2020	2019
<i>Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	384,103	384,103
<i>Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември</i>	<i>384,103</i>	<i>384,103</i>
Разводната заработка по акција (во МКД)	83	48

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства**42.1 Потенцијални обврски**

<i>Во илјади денари</i>	2020	2019
Платежни непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	-	-
Преземени обврски по кредитни картички	-	-
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	-	-
Останати непокриени потенцијални обврски	588,958	395,578
Издадени покриени потенцијални обврски	-	-
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	588,958	395,578
(Посебна резерва)	(10,646)	(9,303)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	578,312	386,275

Вкупните останати непокриени потенцијални обврски кои на 31 декември 2020 година изнесуваат 588,958 илјади денари (2019: 395,578 илјади денари) произлегуваат од издадени полиси за осигурување на побарувањата, посебната резерва за истите со состојба на 31 декември 2020 година изнесува 10,646 илјади денари (2019: 9,303 илјади денари). Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Банката има потенцијални обврски по основ на издадени полиси за осигурување на побарувањата. Осигурениците генерално се осигуруваат од комерцијални ризици, односно од: стечај и продолжено неплаќање на купувачот. Во случај ако настане еден од наведените ризици се врши исплата на штета на осигуреникот. Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик и за истите се издвојува посебна резерва.

Во билансот на состојба се признаваат побарувањата од и обврските кон реосигурителите, побарувањата од осигурениците по основ на провизии, побарувањата од осигурениците при евентуален регрес на исплатени штети, како и обврските кон осигурениците по основ на исплатени штети. Во билансот на состојба се евидентираат и соодветните исправки на побарувањата од осигурениците и реосигурителите.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 година, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 36,795 илјади денари (2019: 36,839 илјади денари). За дел од судските спорови во износ од 13,793 илјади денари, Банката со 31.12.2020 година евидентираше резервирање согласно Процедурите за управување со правен ризик во висина од 45% од вредноста на тужбеното барање во износ од 6,207 илјади денари (Белешка 16).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Потенцијални обврски и потенцијални средства (продолжува)

Потенцијални обврски (продолжува)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести бидејќи раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените со оглед на бројот на вработените (39) и нивната старосна структура не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година.

42.2 Потенцијални средства

Во илјади денари

2020

2019

Вкупно потенцијални средства

_____ -

_____ -

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	2020			2019		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	2,399,544	2,399,544	-	1,615,867	1,615,867	-
Кредити во странска валута	11,957	11,957	-	89,914	89,914	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2,411,501	2,411,501	-	1,705,781	1,705,781	-

Банката е овластена да биде агент на Владата на Република Северна Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија, од средствата од Република Северна Македонија за Проект за самовработување, средствата од Меѓународна банка за обнова и развој за Проектот за одржлива енергија, Обновливиот кредитен фонд и компензационите фондови, на крајни должници преку селектирани комерцијални банки од Република Северна Македонија или директно.

Во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанството за справување со КОВИД-19 кризата во текот на март-април 2020 година помеѓу Владата на РСМ и РБСМ склучени се Анекси кон Договорот за воспоставување на кредитна линија за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија и кон Договорот за администрирање на Посебен кредитен фонд склучени со Министерство за финансии, со кои паричните средства од Посебниот кредитен фонд кој е во сопственост на Владата на РСМ се пренаменуваат за кредитната линија КОВИД-1 за цели за справување со негативните последици од корона вирусот.

Исто така, во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанството за справување со КОВИД-19 кризата со Одлука за изменување и дополнување на одлуката за условите и критериумите за репламирање на средствата од компензационите фондови од странска помош од Владата објавена во Сл. Весник бр.105 на 21.04.2020 година, дел од средствата се пренаменети за кредитната линија КОВИД-2 за директна поддршка на микро, мали и средни претпријатија погодени од кризата.

Во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанство во текот на ноември 2020 година помеѓу Владата на РСМ и РБСМ склучен е Договор за администрирање на фонд за микро и мали претпријатија, кредитна линија која е наменета за спроведување на мерката за воспоставување бескаматна кредитна линија со грант компонента наменета за микро и мали претпријатија - КОВИД-3.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

44. Трансакции со поврзани страни

А. Биланс на состојба

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2020

Средства

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	8,382	-	-	-	8,627	17,009
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	(1,172)	(1,172)
Останати средства	2,653	-	-	-	-	2,653
Вкупно	11,035	-	-	-	7,455	18,490

Обврски

Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	71,473	-	-	-	-	71,473
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	35	-	-	-	-	35
Вкупно	71,508	-	-	-	-	71,508

Потенцијални обврски

Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Потенцијални средства

Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

А. Биланс на состојба (продолжува)

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2019						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	5,644	-	-	-	4,942	10,586
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	(994)	(994)
Останати средства	1,864	-	-	-	-	1,864
Вкупно	7,508	-	-	-	3,948	11,456
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	78,620	-	-	-	-	78,620
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	84	-	-	-	-	84
Вкупно	78,704	-	-	-	-	78,704
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Поврзани страни со Банката се: лицата со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери. Единствен сопственик е Владата на Република Северна Македонија и Банката не смее да одобрува кредити и издава гаранции на државата, јавните претпријатија и на институциите што се финансирани од буџетот.

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2020 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	34,733	-	-	-	572	35,305
Приходи од провизии и надомести	12,156	-	-	-	-	12,156
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	46,889	-	-	-	572	47,461
Расходи						
Расходи за камата	766	-	-	-	-	766
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	(179)	(179)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	766	-	-	-	(179)	587

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжува)

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2019 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	48,643	-	-	-	950	49,593
Приходи од провизии и надомести	5,840	-	-	-	-	5,840
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	54,483	-	-	-	950	55,433
Расходи						
Расходи за камата	842	-	-	-	-	842
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	(819)	(819)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	842	-	-	-	(819)	23

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

В. Надомести на раководниот кадар на банката

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Краткорочни користи за вработените	20,652	18,943
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	20,652	18,943

45. Наеми

А. Наемодавател

А.1 Побарувања по финансиски наеми

во илјади денари	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем			
	Вкупно побарувања по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2020(тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Состојба на 31 декември 2019(претходна година)
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари	Период на достасување на побарувањата по оперативни наем			
	Вкупно побарувања по оперативни наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2020(тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Состојба на 31 декември 2019(претходна година)
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот

	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)

Наемодавател (продолжува)

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми (продолжува)

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцеларис- ка опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижнос- тите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

Б. Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

во илјади денари	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврсте по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)
Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

	во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:								
Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2019		-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања		-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување		-	-	-	-	-	-	-
- останато		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020		-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања		-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување		-	-	-	-	-	-	-
- останато		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020		-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2019		-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината		-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината		-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)		-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)		-	-	-	-	-	-	-
- останато		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020		-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината		-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината		-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)		-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)		-	-	-	-	-	-	-
- останато		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020		-	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)
Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

	во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2019		-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2019		-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020		-	-	-	-	-	-	-

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

	во илјади денари	Вкупно обврски по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по оперативен наем	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)			до 1 година		
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот		-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)					
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот		-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

46. Плаќање врз основа на акции

	во илјади денари	
	2020	2019
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	2020		2019	
	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акции	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Надзорен одбор	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Управен одбор	-	-	-	-
- останати дадени опции	-	-	-	-
- форфетиран опции	-	-	-	-
- реализирани опции	-	-	-	-
- опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Настан по датумот на билансот на состојба

По 31 декември 2020 година-датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак други настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

31 декември 2020 година

Прилог 1-Годишна сметка

Година Месец Датум										Година Месец Датум																															
Период										Контролор																															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)										Резервни кодекси																												

Назив на банката/финансиска институција Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
 Адреса, седиште и телефон ул.Димитрија Чуповски бр.26 Скопје, 023115-844
 Адреса за е-пошта info@mbdp.com.mk
 Единствен даночен број 4030998350604

БИЛАНС НА УСПЕХ
 во периодот од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

(во денари)

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	ИЗНОС	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
1.	Приходи од камата	001	157,639,896.00	138,457,960.00
2.	Расходи за камата	002	73,439,379.00	55,003,561.00
3.	Приходи од провизии и надомести	003	38,438,700.00	29,795,993.00
4.	Расходи за провизии и надомести	004	26,334,924.00	9,779,071.00
5.	Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	005		
6.	Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	006		
7.	Нето загуба од трансакции со хартии од вредност	007		
8.	Нето добивка од курсни разлики	008		6,605,513.00
9.	Нето загуба од курсни разлики	009	242,649.00	
10.	Останати приходи од дејноста	010	4,899,325.00	1,140,447.00
11.	Трошоци за вработените (012+013+014)	011	34,215,435.00	37,941,257.00
11а.	Плати	012	21,721,031.00	23,898,668.00
11б.	Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	013	11,078,959.00	12,458,663.00
11в.	Останати користи за вработените	014	1,415,445.00	1,583,926.00
12.	Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	015	4,780,533.00	5,327,554.00
13.	Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	016		
14.	Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	017	17,713,544.00	13,348,726.00
14а.	Исправка на вредност на активните билансни побарувања	018	12,826,130.00	5,799,403.00

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	ИЗНОС	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
14б.	Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	019	3,518,906.00	1,342,698.00
14в.	Останати резервирања	020	1,368,508.00	6,206,625.00
15.	Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	021		
16.	Останати расходи од дејноста	022	23,465,421.00	19,096,612.00
17.	Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010) - (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	023	20,786,036.00	35,503,132.00
18.	Загуба од редовно работење (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022) - (001+003+005+006+008+010)	024		
19.	*Добивка од прекинато работење	025		
20.	*Загуба од прекинато работење	026		
21.	Добивка пред оданочување (023+025-026)	027	20,786,036.00	35,503,132.00
22.	Загуба пред оданочување (024+026-025)	028		
23.	Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	029	2,408,741.00	3,746,592.00
24.	Добивка за финансиската година (027-029)	030	18,377,295.00	31,756,540.00
25.	Загуба за финансиската година (029-027) или (028+029)	031		
26.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период(во апсолутен износ)	032	40	39
27.	Број на месеци на работење	033	12	12

* Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Додаток на Билансот на успех (го пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка)

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
1.	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА			
2.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното претпријатие	034		
3.	Добивка која припаѓа на малцинското учество	035		
4.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното претпријатие	036		
5.	Загуба која се однесува на малцинското учество	037		

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД друго монетарно посредување ДЕЈНОСТ-

6	4	1	9
---	---	---	---

(Се назначува главна приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за еднопалтрески систем-Службен весник на Република Македонија бр.84/05, 13/07,150/07, 140/08,17/11, 53/11 и 70/13).

Лице одговорно за составување на образецот.

Име и презиме Кенан Идризи

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 0108360

Потпис _____

Во Скопје

На ден 28.02.2021г.

Во _____ - <u>Скопје</u> На ден _____ <u>28.02.2021г.</u>	Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција: Кире Наумов Потпис _____
--	---

Период										Контролор									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0 1			2 3 4 5 6 7 8 9 10			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10				
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)			Резервни кодекси													

Назив на банка/финансиска институција Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
 Адреса, седиште, телефон ул.Димитрије Чуповски бр.26 Скопје, 023115-844
 Адреса за е-пошта info@mbdp.com.mk
 Единствен даночен број 4030998350604

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
на ден 31.12.2020 година

(во денари)

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
	АКТИВА:			
1.	Парични средства и парични еквиваленти	140	773.636.304,00	1,256,699,082.00
2.	Вложувања во должнички хартии од вредност кои може да се користат за рефинансирање во НБРМ (142+143-144)	141		
2а.	Благајнички записи	142		
2б.	Државни хартии од вредност	143		
2в.	Исправка на вредноста	144		-
3.	Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	145	9.328.141.844,00	10,546,580,805.00
3а.	Кредити	146	9.327.208.940,00	10,547,635,567.00
3б.	Депозити	147		
3в.	Останати побарувања	148		
3г.	Исправка на вредноста	149	932.904,00	1,054,762.00
4.	Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	150	79.493.146,00	81,892,633.00
4а.	Кредити	151	10.589.373,00	17,932,324.00
4б.	Останати побарувања	152	71.318.111.00	67,066,032.00
4в.	Исправка на вредноста	153	2.414.338,00	3,105,723.00
5.	Должнички хартии од вредност (155+156+157-158)	154		
5а.	Благајнички записи	155		

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
5б.	Државни хартии од вредност	156		
5в.	Останати должнички хартии од вредност	157		
5г.	Исправка на вредноста	158		
6.	Вложувања во сопственички инструменти	159		
7.	Вложувања во придружени друштва (161+162)	160		
7а.	Вложувања во банки	161		
7б.	Останати вложувања во придружени претпријатија	162		
8.	Вложувања во подружници (164+165)	163		
8а.	Вложувања во банки	164		
8б.	Останати вложувања во подружници	165		
9.	Заеднички вложувања (167+168)	166		
9а.	Заеднички вложувања во банки	167		
9б.	Останати заеднички вложувања	168		
10.	Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	169	922.804,00	755,161.00
10а.	Основачки издатоци	170		
10б.	Издатоци за истражување и развој	171		
10в.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	172		-
10г.	Гудвил	173		
10д.	Останати нематеријални средства	174	922.804,00	755,161.00
11.	Материјални средства (176+177+178)	175	111.156.933,00	107,273,625.00
11а.	Земјиште	176		
11б.	Недвижности и опрема	177	111.156.933,00	107,273,625.00
11в.	Останати материјални средства	178		
12.	Останати средства/побарувања (180+181+182+183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	179	18.720.756,00	3,429,126.00
12а.	Ограничени депозити	180		
12б.	Дериватни средства чувани за управување со ризик	181		
12в.	Вградени деривати	182		
12г.	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	183		
12д.	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	184	4.495.540,00	101,327.00

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	
1	2	3	4	
12f.	Заложени средства	185		
12e.	Аванси за нематеријални средства	186		
12ж.	Аванси за материјални средства	187		
12з.	Побарувања за данок на добивка	188	3.652.790,00	202,368.00
12с.	Одложени даночни средства	189		
12и.	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	190		
12ј.	Останати побарувања	191	20.279.631,00	6,736,182.00
12к.	Исправка на вредноста	192	9.707.205,00	3,610,751.00
13.	Одложени приходи и однапред платени трошоци	193	487.963,00	523,842.00
14.	ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154+159+160+163+166+169+175+179+193)	194	10.312.559.750,00	11,997,154,274.00
	ПАСИВА:			
15.	ОБВРСКИ (196+202+208+213+222+223+227)	195	7.693.099.129,00	9,345,937,113.00
16.	Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	196	7.594.591.058,00	9,061,295,635.00
16а.	Трансакциски сметки	197		
16б.	Депозити	198		
16в.	Ограничени депозити	199		
16г.	Обврски по кредити	200	7.594.591.058,00	9,061,295,635.00
16д.	Останати обврски	201		
17.	Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	202	78.619.827,00	71,472,569.00
17а.	Трансакциски сметки	203		
17б.	Депозити	204		
17в.	Ограничени депозити	205		
17г.	Обврски по кредити	206	78.619.827,00	71,472,569.00
17д.	Останати обврски	207		
18.	Обврски по издадени должнички хартии од вредност (209+210+211+212)	208		
18а.	Издадени инструменти на пазарот на пари	209		
18б.	Издадени сертификати за депозит	210		
18в.	Издадени обврзници	211		
18г.	Останати издадени должнички хартии од вредност	212		

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
19.	Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	213	7.453.564,00	192,787,333.00
19а.	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	214		
19б.	Вградени деривати	215		
19в.	Обврски за тргување	216		
19г.	Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	217		
19д.	Обврски за данок на добивка	218	0	296,170.00
19ф.	Одложени даночни обврски	219		
19е.	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	220		
19ж.	Останати обврски	221	7.453.564,00	192,491,163.00
20.	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	222	3.131.331,00	3,528,904.00
21.	Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	223	9.303.349,00	16,852,672.00
21а.	Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	224	9.303.349,00	10,646,047.00
21б.	Резервирања за пензии и за други користи на вработените	225		
21в.	Останати резервирања	226		6,206,625.00
22.	Субординирани обврски	227		
23.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230-231+232+235+236-237+238-239+240)	228	2.619.460.621,00	2,651,217,161.00
24.	Запишан капитал	229	1.193.792.124,00	1,193,792,124.00
25.	Премии од акции	230		
26.	Откупени сопствени акции (-)	231		
27.	Резерви (233+234)	232	1.407.301.202,00	1,425,668,497.00
27а.	Законска и статутарна резерва	233	1.254.180.689,00	1,272,547,984.00
27б.	Останати резерви	234	153.120.513,00	153,120,513.00
28.	Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	235		
29.	Добивка за финансиската година	236	18.367.295,00	31,756,540.00
30.	Загуба за финансиската година (-)	237		
31.	Задржана добивка	238		
32.	Пренесена загуба (-)	239		

33.	*Малцинско учество	240		
34.	ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	241	10.312.559.750,00	11,997,154,274.00
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Претходна година	
1	2	3	4	
	ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА			
35.	Вонбилансна евиденција-актива	242	386.274.996,00	578,312,392.00
36.	Вонбилансна евиденција-пасива	243	386.274.996,00	578,312,392.00

* Пополнуваат само оние субјекти кои составуваат консолидирана годишна сметка

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Кенан Идризи

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија:

0108360

Потпис _____

Во _____

На ден 28.02.2021

Во _____ На ден 28.02.2021	Име и презиме на законски застапник на банката/финансиската институција: Кире Наумов Потпис _____
-------------------------------	--

Прилог 2-Годишен извештај

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
BANKA PËR ZHVILLIME MAQEDONISË SË VERIUT SH.A SKOPJE
DEVELOPMENT BANK OF NORTH MACEDONIA JSC SKOPJE

16 04 2021

02 5933/6

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА РАЗВОЈНА БАНКА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
ВО 2020 ГОДИНА**

Верзија бр. 1		Број на страници: 56	
Изготвил:	Одобрил:	Усвоил:	
Управен одбор	Надзорен одбор	Собрание	

април 2021 година

СОДРЖИНА

Вовед	5
I. Деловно опкружување	6
II. Профил и позиција на РБСМ во банкарскиот сектор	8
III. Остварување на целите од Развојниот план и деловната политика за 2020 година	10
IV. Извештај за корпоративно управување	12
V. Организациска структура	29
VI. Акционерска структура	31
VII. Други информации и податоци во врска со Кодексот за корпоративно управување	31
VIII. Информации и податоци за политиката на Банката за спречување на судир на интереси	32
IX. Информации за користење на услуги од надворешни лица	32
X. Финансиски резултати од работењето во 2020 година	33
XI. Кредитни активности	37
XII. Осигурување на побарувања	41
XIII. Управување со ризици	44
XIV. План и анализа	51
XV. Усогласување на работењето на РБСМ со законските прописи	51
XVI. Активности согласно законот за спречување на перење на пари	52
XVII. Сигурност на информативниот систем	53
XVIII. Информатичка технологија	54
XIX. Внатрешна ревизија	55
XX. Меѓународна соработка	56

ГЛАВНИ ДОСТИГНУВАЊА НА БАНКАТА ВО 2020 ГОДИНА

- 81 милион евра вкупно пласирани кредити во стопанството
- 13,5 милиони евра пласирани бескаматни кредити „Ковид“
- 67,5 милиони евра пласирани кредити од останати извори под поволни услови и ниски каматни стапки за компаниите
- 13% зголемен обем на кредитирање
- 34% зголемен обем на осигурани побарувања
- 16% раст на активата
- Ниска стапка на нефункционални кредити од 0,1%
- Прва развојна банка во регионот со воведена антикризна мерка „бескаматни кредити“ за справување со последиците од Ковид-19 пандемијата
- Натфрлање на основните билансни позиции наспроти проекциите од финансискиот план за годината
- Реализација на главните планирани цели и задачи од развојниот план и деловната политика
- Задржани профитабилност, солвентност, ликвидност и висок квалитет на кредитното портфолио

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА БАНКАТА

ПОКАЗАТЕЛИ	2019	2020	ИНДЕКС 2020/2019
Показатели на билансот на состојба			
Вкупна актива	10.312.560	11.997.154	116,3
Нето-кредити	9.407.635	10.628.474	113,0
Капитал и резерви	2.619.460	2.651.217	101,2
Нето-кредити / вкупна актива (%)	91,2	88,6	
Адекватност на капиталот (%)	32,63	30,97	
Показатели на билансот на успех			
Нето-приходи од камата	84.201	83.454	99,1
Вкупни нето-приходи	100.961	111.217	110,2
Оперативни расходи	62.461	68.572	109,8
Нето-добивка	18.367	31.756	172,9
Нето-приходи од камата / вкупни нето-приходи (%)	83,4	75,0	
Нето-каматна маргина (%)	0,82	0,70	
Показатели на профитабилност и ефикасност			
ROAA (%)	0,18	0,28	
ROAE (%)	0,70	1,21	
Оперативни расходи / вкупни нето-приходи (%)	61,9	61,7	
Показатели на ликвидност			
Ликвидна актива / вкупна актива (%)	7,5	10,5	
Ликвидна актива / вкупни обврски (%)	10,1	13,4	
Квалитет на кредитното портфолио			
Изложеност на кредитен ризик по категории на ризик (%)			
А	99,73	99,79	
Б	0,09	0,11	
В	0,02	0,00	
Г	0,00	0,00	
Д	0,16	0,10	
Број на вработени (на крајот од годината)	40	39	

КРАТЕНКИ

БДП – бруто-домашен производ

ДЗС – Државен завод за статистика

ЕИБ – Европска инвестициска банка (European Investment Bank)

ЕУ – Европска унија

ИПА – Претпристапен инструмент (Instrument for pre-Accession)

МБПР – Македонска банка за поддршка на развојот

НБРСМ – Народна банка на Република Северна Македонија

РБСМ – Развојна банка на Северна Македонија

РСМ – Република Северна Македонија

Врз основа на член 18 став 3 од Законот за Развојна банка на Северна Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр.105/09 и „Сл. Весник на РСМ бр.77/21), член 93 од Законот за банките („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19 и „Сл. Весник на РСМ“ бр. 101/19), член 352 од Законот за трговските друштва („Службен весник на РМ“ бр. 28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 217/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/18, 239/18) и член 62 од Статутот на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, Управниот одбор го доставува следниот:

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ ВО 2020 ГОДИНА

ВОВЕД

Како една од најекспонираните институции во државава и активен чинител во спроведување на дел од антикризните мерки на Владата на РСМ поврзани со справување со економските последици предизвикани од Ковид-19 пандемијата, РБСМ имаше исклучително динамична година. Притоа, Банката покажа солиден капацитет и способност за брза трансформација, но и општествена одговорност применувајќи ги мерките и препораките на надлежните институции за заштита и безбедност на здравјето на клиентите и вработените. Во стопанството се пласираа кредити во вкупна вредност од 81 милион евра од кои: 13,5 милиони евра во форма на бескаматни кредити од кредитните линии Ковид 1 и Ковид 2 во име и за сметка на државата, дизајнирани согласно потребите на компаниите и новонастанатите околности предизвикани од здравствената криза; 56 милиони евра кредити од ЕИБ кредитната линија под исклучително поволни кредитни услови со пониски каматни стапки од пазарните и 11,5 милиони евра кредити од останатите извори на средства на Банката. Во ситуација на здравствено-економски шок кој на домашните компании им предизвика ликвидносни проблеми, се зголеми обемот на кредитно осигурување и факторинг. Банката на крајот од годината објави јавен повик за трета бескаматна кредитна линија со грант

компонентна – Ковид 3, финансирана со средства од ЕУ преку активната ЕУзаОтпорност од ИПА програмата и Владата на РСМ, во вкупна вредност од 31 милион евра која ќе се пласира кон целната група на почетокот од следната година. Паралелно, во завршна фаза се подготовките за воведување на два нови производи: царинска гаранција и Гарантен фонд.

I. ДЕЛОВНО ОКРУЖУВАЊЕ

1. Макроекономско окружување

Во 2020 година, домашната и светската економија беа под силно негативно влијание предизвикано од Ковид-19 пандемијата. Економските мерки што на домашен план ги презедоа Владата на РСМ и НБРСМ овозможија одредено ублажување на последиците, но сепак бруто-домашниот производ (БДП) оствари негативна стапка на раст од -4,5%, за разлика од 3,2% во 2019 година. Годишната стапка на инфлација изнесуваше 1,2%, односно беше за 0,4 п.п. повисока во однос на претходната година. Стапката на невработеност на крајот од четвртиот квартал изнесуваше 16,1% што претставува намалување од 0,5 п.п. во однос на истиот период од 2019 година (извор: ДЗС). НБРСМ во неколку наврати ја олабави монетарната политика така што на крајот од годината основната каматна стапка се задржа на ниво од 1,50%, односно 75 базични поени пониско во однос на крајот од 2019 година. Салдото на тековната сметка покажа умерен дефицит од 0,3% од БДП, а бруто-девизните резерви се зголемија за 0,10 милијарди евра и на крајот од 2020 година изнесуваа 3,36 милијарди евра. Како резултат на здравствената криза, Буџетот на РСМ оствари дефицит од 56,5 милијарди денари, што претставува 8,5% во однос на проектираниот БДП, а јавниот долг се позиционираше на 60,2% од БДП. Во текот на 2020 година, Fitch Ratings го задржа меѓународниот кредитен рејтинг на државата ББ+, но го намали изгледот од „стабилен“ на „негативен“, додека Standard & Poor's Ratings го задржа рејтингот на ББ- со стабилен изглед.

Во европски рамки скоро сите надворешно-трговски партнери на РСМ остварија негативни стапки на раст. ЕЦБ во текот на целата година го задржа нивото на каматните стапки на основните операции на 0,0%, додека ЗМ ЕУРИБОР ја заврши 2020 година на ниво од -0,545%, за разлика од -0,383% една година претходно.

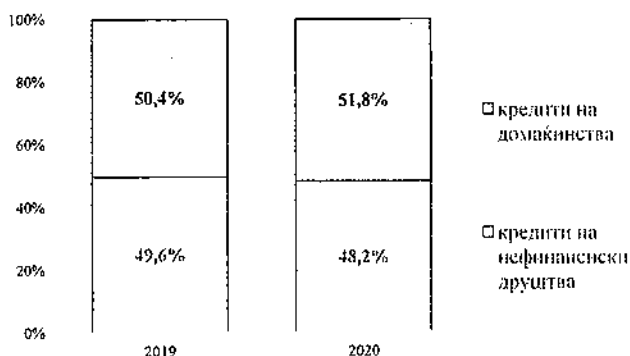
2. Банкарски сектор

Заклучно со 31.12.2020 година, банкарскиот систем на Северна Македонија е составен од четиринаесет банки од кои десет во претежна странска сопственост. Во тековната година, една банка во претежна странска сопственост ја изгуби лиценцата за работа и беше отстранета од системот. Вкупната актива на банкарскиот систем изнесува 585,5 милијарди денари, 6,5% повеќе во однос на истиот период лани. Според НБРСМ, нивото на ликвидност на банкарскиот систем, отсликано преку движењето на показателите за ликвидност е солидно. Регулаторните стапки за ликвидност во целата година се над пропишаниот минимум што им овозможува на банките непречено да ги извршуваат своите обврски. Солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем и натаму се високи и стабилни, односно стапката на адекватност на капиталот на крајот од годината изнесува 16,6%. Во текот на 2020 година, банките остварија позитивен нето-финансиски резултат од 7,25 милијарди денари или 8,5% повеќе во споредба со 2019 година.

Во услови на исклучително непредвидлив амбиент предизвикан од Ковид-19 пандемијата, работењето на банкарскиот сектор, во 2020 година беше под одредено влијание на регулаторните мерки преземени за одржување на неговата стабилност: поместување на прагот на денови на доцнење од 90 на 150 дена и воведување на можноста за привремено одложување на отплатата на кредитите. Овие мерки во комбинација со мерките за задолжителен отпис на целосно резервираните нефункционални кредити и излезот на една банка од банкарскиот систем придонесоа за намалување на стапката на нефункционални кредити од 4,8% на 31.12.2019 година на 3,4% на 31.12.2020 година. Во секој случај, резултатите од спроведеното стрес-тестирање на регулаторот ја потврдуваат отпорноста на банкарскиот систем на симулираните хипотетички шокови на ликвидноста, солвентноста и зголемување на кредитниот ризик (Извор: НБРСМ).

Заклучно со 31.12.2020 година износот на бруто-кредитите на нефинансиски субјекти изнесуваше 353,5 милијарди денари или 4,7% повеќе во однос на истиот период лани. Кредитите за нефинансиски друштва беа на ниво од 168,4

Структура на бруто-кредити

милијарди денари, односно забележаа годишен раст од 1,0%. Кај банките продолжи склоноста за поголемо кредитирање на домаќинствата во однос на претпријатијата. На крајот од 2020 година, износот на депозитите на нефинансиските субјекти изнесуваше 430,9 милијарди денари или 6,0% повеќе во однос на истиот период лани, што укажува на задржана доверба на депонентите во домашниот банкарски сектор.

Во услови на олабавување на монетарната политика од страна на НБРСМ, во 2020 година продолжи трендот на умерен надолжен тренд на каматните стапки.

по %	31.12.2019	31.12.2020
Вкупни кредити	4,94	4,63
Вкупни депозити	1,26	0,95
каматен распон (п.п.)	3,68	3,68
Новоодобрени кредити	4,15	3,78
Новопримени депозити	1,14	0,68
каматен распон (п.п.)	3,01	3,10
Вкупно кредити (корп.)	4,17	3,73
Новопримени кредити (корп.)	3,80	3,42

Извори: НБРСМ

II. ПРОФИЛ И ПОЗИЦИЈА НА РБСМ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (РБСМ или „Банката“) е единствената развојна банка во Република Северна Македонија основана со посебен Закон за основање на Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 24/98, 6/2000, 109/2005 и 130/2008). Во 2009 година, донесен е нов Закон за Развојна банка на Северна Македонија (Сл. Весник на РМ бр. 105/2009 и Сл. Весник на РСМ бр. 77/21) со кој е предвидено дека на РБСМ соодветно се применуваат одредбите на Законот за банки освен ако не е поинаку уредено со Законот за МБПР, а супервизија на работењето на РБСМ во рамките на своите надлежности врши НБРСМ. Во делот на работењето што РБСМ го врши во име и за сметка на Република Северна Македонија, надзор врши Министерството за финансии. За своите обврски РБСМ одговара со свој имот. РБСМ спаѓа во групата на средни банки со 100% домашен капитал при што единствен акционер на Банката е Република Северна Македонија.

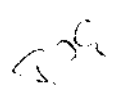
Банката работи во согласност со стратегиските политики, цели и приоритети на нејзиниот акционер - државата. Мисија на Банката е преку промоција и понуда на поволни финансиски производи прилагодени за потребите на микро, малите и средни претпријатија (кредитни линии, гаранции, факторинг, кредитно осигурување) да

создаде амбиент за подобрување на домашната конкурентност, поддршка на извозот и економски раст и развој. За остварување на мисијата РБСМ користи два извора на средства: сопствени средства и кредитни линии од меѓународни финансиски институции. Стратегија на Банката е да се води според принципот на обезбедување на долгорочни висококвалитетни извори на средства под најповолни финансиски услови. Таа истовремено ја планира и следи концентрацијата на изложеност по извори на средства и прави постојани напори за нејзина диверзификација, притоа водејќи сметка за одржување на профитабилноста, оптимална ликвидност и солвентност, минимизирање на ризиците и зачувување на интересите на нејзиниот главен акционер. РБСМ законски може да прима депозити од правни и физички лица, но само доколку истите служат како обезбедување на плаќањата, односно депозитите се исклучени како можен извор при лоцирањето на средства за поддршка.

За остварување на основната мисија и цели, а почитувајќи ги притоа принципите на неконкурентција на деловните банки, недискриминација на корисниците, транспарентност, рентабилност, ефикасност и економска оправданост на инвестициите кои се финансираат, РБСМ своите активности ги врши преку деловни банки-учеснички во програмите и проектите и/или директно до крајните корисници. Причините за градењето на ваквиот деловен модел РБСМ ги наоѓа во потребата за:

- Директна или индиректна поддршка на значајни сектори за кои е утврдена потреба од дополнително финансирање;
- Воспоставување на партнерски однос со деловните банки за надминување на разликите во понудата и побарувачката на кредити, посебно на кредити со поволни услови;
- Поддршка на економска стабилност, раст и развој;
- Подобрување на стандардите преку почитување на социјалните и човековите права, инсистирање на заштита на животната средина, избегнување на даночна евазија и слично.

Заклучно со 31.12.2020 година, РБСМ учествува со 2,0% во вкупната актива на банкарскиот сектор и е деветта банка во државата според големината на активата. Воедно 6,3% од вкупните кредити на банкарскиот сектор кон нефинансиските друштва се пласирани со средства од РБСМ.

по ликвидност	31.12.2019	%	31.12.2020	%
вкупна актива	549.803	100,0	585.501	100,0
актива на средни банки	120.845	22,0	119.069	20,3
актива на РБСМ	10.313	1,9	11.997	2,0

по ликвидност	31.12.2019	%	31.12.2020	%
вкупно кредити на банките кон нефинансиски друштва	166.721	100,0	168.420	100,0
кредити на РБСМ кон банки, наменети за нефинансиски друштва	9.328	5,6	10.547	6,3

по %	31.12.2019			31.12.2020		
	банкарски сектор	средни банки	РБСМ	банкарски сектор	средни банки	РБСМ
ROAA	1,3	-0,1	0,2	1,3	0,7	0,3
ROAE	12,2	-0,6	0,7	11,3	6,8	1,2
показател за ефикасност	50,1	72,6	61,9	48,2	63,9	61,7
нето-каматна маргина	2,9	2,4	0,8	2,7	2,3	0,7
адекватност на капиталот	16,3	16,5	32,6	16,7	17,6	31,0
нефункционални кредити	4,8	6,0	0,2	3,4	1,6	0,1

Извор на податоците за банкарскиот сектор: НБРСМ

III. ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ ОД РАЗВОЈНИОТ ПЛАН И ДЕЛОВНАТА ПОЛИТИКА ЗА 2020 ГОДИНА

Работењето на РБСМ се заснова врз начелата на усогласеност со законската регулатива, почитување на принципите на ликвидност, стабилност, солвентност, профитабилност, ефикасност и професионалност во работењето како и флексибилност кон потребите на кредитобарателите. Мерките и активностите кои РБСМ ги презема со цел остварување на проектираните деловни цели и задачи се определени во Развојниот план и деловната политика на Банката, имајќи ги предвид притоа: природата, видот и обемот на финансиските активности; управувањето со ризиците; управувањето со изворите на средства; контрола на трошоците; водењето на кредитната политика; политика за осигурување; кадровската политика; деловното и макроекономското окружување и очекувањата за движењата во економијата.

Во текот на 2020 година Банката во целост ги исполни главните планирани цели од Развојниот план и деловната политика, а кои се однесуваат на следново:

- Ефикасно искористување на вкупниот кредитен потенцијал на Банката, односно планот е надминат за 0,3%, а реализацијата за 13% во однос на 2019 година;
- Зголемување на волуменот на кредитното осигурување, односно планот е надминат за 27%, а реализацијата за 34% во однос на 2019 година;
- Зголемување на базата на клиенти, односно базата на клиенти е зголемена повеќе од 10 пати, најмногу како резултат на пласираните „Ковид“ кредитни линии;
- Изноаѓање на нови и поволни извори на финансирање – во 2020 година се повлечени 4 транши од ЕИБ 5 кредитната линија во износ од 56 милиони евра и отпочнати се преговори за нов кредитен аранжман со ЕИБ;
- Воспоставување на ефикасни интерни системи за управување со ризиците, односно за нивна идентификација, оценка, мониторинг и контрола – системите за управување со ризиците се воспоставени и континуирано се унапредуваат;
- Одржување на вредноста на капиталот и негово зголемување преку политиката за издвојување на нето добивката за резерви и дополнително зголемување на почетниот капитал, односно остварената нето-добивка е распределена во капиталот и резервите на Банката;
- Континуирано одржување на адекватно ниво на сопствени средства во функција на одржување на интерно дефинираната стапка на адекватност на капиталот, односно стапката на адекватност на капиталот континуирано се одржува над законски пропишаното ниво и во рамките на интерно дефинираните вредности;
- Континуирано подобрување на организацијата на работењето и унапредување на деловните процеси, односно Банката континуирано врши подобрување на организацијата на работењето и унапредување на деловните процеси со цел соодветно и навремено исполнување на деловните цели и задачи;
- Менаџирање со човечки ресурси и континуирано надградување на нивното знаење и стручност – во насока на исполнување на оваа цел Банката воспостави нова организациска единица, Служба за човечки ресурси;
- Обезбедување усогласеност на работењето на Банката со законската и подзаконската регулатива, односно Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите континуирано ја следи релевантната

законска регулатива и обезбедува усогласеност на работењето на Банката со истата;

- Континуирано преземање на активности со цел спречување перење на пари и финансирање на тероризам, односно Банката континуирано презема активности во оваа насока со цел почитување на законските прописи, стандардите и мерките за управување со ризикот од перење пари и финансирање на тероризам;
- Развој и усовршување на информативната технологија и имплементирање на нови софтверски решенија, односно извршени се измени во ИБИС согласно регулаторните барања; оптимизација на дел од процесите согласно потребите за „Ковид“ кредитните линии; набавка на хардвер и софтвер со повисоко технолошко ниво итн.;
- Водење на политика за ефикасно управување со трошоците, односно оперативните трошоци се 7% пониски од усвоениот финасиски план за 2020 година;
- Продлабочување на соработката со сродни институции од земјата и странство, односно Банката континуирано ја одржува соработката со сродните институции од земјата и странство и активно учествува во работата на меѓународните организации и асоцијации во кои членува.

IV. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

1. Органи на управување и други органи на Банката

Управувањето на РБСМ во 2020 година се одвиваше во согласност со Законот за банки (Сл. Весник на РМ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19 и 101/19), Законот за Развојна банка на Северна Македонија (Сл. Весник на РМ бр. 105/09 и Сл. Весник на РСМ бр. 77/21), Одлуката за правилата за добро корпоративно управување донесена од страна на Советот на НБРСМ и Кодексот за корпоративно управување донесен од Собранието на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје. При оценката на управувањето на Банката треба да се респектира посебноста на Банката како развојна банка во целосна сопственост на Република Северна Македонија.

Во текот на 2020 година, РБСМ ги остваруваше своите активности преку следните органи на Банката:

- 1.1. Собрание
- 1.2. Надзорен одбор
- 1.3. Одбор за ревизија
- 1.4. Управен одбор
- 1.5. Одбор за управување со ризици
- 1.6. Кредитен одбор
- 1.7. Одбор за осигурување

Лицата со посебни права и одговорности во Банката (физичко лице кое е член на Надзорен одбор, член на Управен одбор, член на Одбор за ревизија, член на Одбор за управување со ризици и други раководни лица во Банката, согласно со Статутот на Банката) во текот на 2020 година не пријавија судир на интереси ниту поврзаност со трети лица согласно Законот за банки.

1.1. Собрание

Република Северна Македонија е единствен акционер на РБСМ. Единствениот акционер управува со Банката преку Собранието на Банката, односно членовите на Надзорниот одбор кој се претставници на државниот капитал во Собранието на Банката согласно Законот за Развојна банка на Северна Македонија. Собранието на Банката ги врши следниве работи:

- го усвојува статутот и измените и дополнувањата на статутот на Банката;
- го разгледува и усвојува годишниот извештај за работење на Банката заедно со писменото мислење по истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
- го разгледува и усвојува извештајот на друштвото за ревизија и писменото мислење по истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
- ја усвојува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- одлучува за употреба и распоредување на остварената добивка или за покривање на загубите;
- одлучува за нова емисија на акции на Банката;
- одлучува за статусни промени на Банката;
- избира друштво за ревизија и одлучува по предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и

- одлучува и за други прашања од значење за работењето на Банката предвидени со статутот на Банката.

Собранието на Банката работи на седници кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно. Годишното Собрание на Банката задолжително се одржува пред истекот на шест месеци од календарската година за претходната година. Собранието на Банката во извештајната 2020 година одржа 1 (една) редовна седница.

На седницата одржана на ден 29.4.2020 година, Собранието на Банката ги разгледа/усвои следните акти:

- Годишниот извештај за работење на Банката во 2019 година;
- Годишниот извештај за работа на Надзорниот одбор на Банката во 2019 година, со оценка на сопствената работа од аспект на поединечни членови и колективно;
- Извештајот на ревизорската кука Грант Торнтон ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на Банката за годината која завршува на 31.12.2019 година и писменото мислење по однос на истиот изготвено од Надзорниот одбор на Банката;
- Одлука за усвојување на годишната сметка на Банката за 2019 година;
- Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка за 2019 година.

1.2. Надзорен одбор

Согласно Законот за Развојна банка на Северна Македонија (Сл. Весник на РМ бр. 105/09 и Сл. Весник на РСМ бр 77/21), Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 5 (пет) членови.

Владата на Република Северна Македонија ги именува членовите на Надзорниот одбор и тоа тројца на предлог на Министерот за финансии, еден на предлог на Потпретседателот на Владата задолжен за економски прашања и еден на предлог на Министерот за економија. Владата на Република Северна Македонија ги именува членовите на Надзорниот одбор по претходно добиена согласност од страна на Гувернерот на НБРСМ. Владата на Република Северна Македонија ги разрешува членовите на Надзорниот одбор.

Надзорниот одбор во Банката во текот на 2020 година, а согласно решението на Владата на Република Македонија за именување на членови на Надзорниот одбор на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, број 24-4133/1 од 25.7.2017 година,

заведено во РБСМ на ден 1.8.2017 година под број 03–2072/1, решението број 24–2719/1 од 27.2.2018 година и решението број 24–5926/1 од 24.6.2019 година, како и решенијата од Гувернерот на НБРМ за издадена согласност за именување на членови на Надзорниот одбор на РБСМ АД Скопје, број 15–35225/2 од 15.11.2017 година, 15–35226/2 од 15.11.2017 година, 15–35227/2 од 15.11.2017 година, 15–11938/9 од 17.5.2018 година и 15–25768/6 од 12.9.2019 година, работеше во следниот состав:

- ❖ Софче Јовановска – претседател
- ❖ Никола Поповски – член
- ❖ Вељанд Рамадани – член
- ❖ Бурим Кадрну – член
- ❖ Соња Петрушева – член

Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги усвојува политиките за вршење на финансиските активности и го надгледува нивното спроведување. Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување на НБРСМ. Надзорниот одбор на Банката ги врши и следниве работи:

- го усвојува развојниот план и деловната политика на Банката;
- именува и разрешува членови на Управниот одбор на Банката;
- именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици;
- именува и разрешува членови на Одборот за ревизија;
- го усвојува финансискиот план на Банката;
- организира Служба за внатрешна ревизија;
- го одобрува годишниот план на Службата за внатрешна ревизија;
- ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката;
- усвојува политика за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на Банката;

- донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- ги разгледува извештаите за работењето на Управниот одбор на Банката;
- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици;
- ги разгледува извештаите на Одборот за ревизија;
- ги разгледува извештаите на Службата за внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на лицето/Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
- ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на Банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 6.000.000 денари;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купувањето на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ;
- го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народната банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- го одобрува годишниот извештај за работењето на Банката и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на Банката;
- го разгледува извештајот на Друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на акционери;
- го усвојува кодексот за корпоративно управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на Банката;
- го усвојува етичкиот кодекс на Банката;

Handwritten signature/initials

- дава согласност за склучување на договори за реосигурување во рамките на вкупните обврски на Банката по основ на работите на осигурување;
- ги утврдува општите услови за кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици;
- дава согласност за договори со Република Северна Македонија;
- дава согласност за службени патувања надвор од државата, доколку патуваат повеќе од тројца вработени;
- го усвојува извештајот за попис на средства и на изворите на средствата;
- одлучува за отпис на побарувања;
- ги разгледува извештаите за реструктурирани побарувања и за побарувања за кои е извршено продолжување на рокот на достасување;
- го следи извршувањето на одлуките, заклучоците и насоките донесени од Собранието на Банката;
- одлучува во втор степен по жалба на незадоволни работници против одлука на Управниот одбор на Банката или по приговор за преиспитување на Одлуката;
- ги одобрува лимитите на изложеност на поодделни видови на ризици;
- одобрува воведување на нови производи кои имаат значајно влијание врз профилот на ризичност на Банката;
- ја одобрува политиката за објавување на извештаи и податоци од страна на Банката;
- најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката;
- врши и други работи во согласност со овој Статут, општите акти на Банката и законските и подзаконските прописи.

Со Одлука донесена од страна на Собранието на РБСМ, на членовите на Надзорниот одбор им е утврден месечен надомест за работа во Надзорниот одбор на Банката.

Во периодот јануари - декември 2020 година, Надзорниот одбор одржа вкупно 14 (четиринаесет) седници.

Во рамките на со закон утврдените надлежности, Надзорниот одбор презема голем број на активности и донесе повеќе акти поврзани со редовното работење на Банката. Меѓу позначајните акти се издвојуваат:

1. Одлука за измени и дополнувања на Полиса за осигурување од краткорочни комерцијални ризици број 02–593/18 од 26.3.2018 година и Одлука за измени и дополнувања на Полисата за осигурување од краткорочни комерцијални ризици број 02–1602/2 од 29.6.2018 година;
2. Одлука за усвојување на Извешајот за извршен попис на средства, побарувања и обврски со 31.12.2019 година;
3. Одлука за усвојување на финансискиот план за работење на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје во 2020 година;
4. Одлука за одобрување на неревидираните финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, изготвени согласно Законот за трговски друштва и регулативата на НБРСМ, за годината завршена на 31.12.2020 година;
5. Одлука за одобрување на Планот и програмата за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2020 година;
6. Одлука за одобрување на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2019 година;
7. Предлог - одлука за употреба и распоредување на остварената добивка за 2019 година;
8. Одлука за усвојување на Развоен план и Деловна политика на РБСМ АД Скопје за периодот 2020 – 2022 година;
9. Одлука за измена на Кредитната политика на Банката;
10. Одлука за измена на Одлуката за каматни стапки;
11. Одлука за измена на тарифата на надоместоци за услугите кои ги врши Банката;
12. Посединечна и колективна оценка на членовите на Надзорниот одбор;
13. Одлука за одобрување на Годишниот извештај за работењето на Развојна Банка на Северна Македонија АД Скопје во 2019 година, со писмено мислење кон истиот;
14. Одлука за одобрување на ревидираните финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје за годината која завршува со 31.12.2019 година, со писмено мислење кон истите;

15. Одлука за одобрување на лимит на изложеност кон банки – учеснички;
16. Одлука за издавање согласност за склучување на Договор за администрирање на фонд за микро и мали претпријатија со Владата на Република Северна Македонија и Договор за прсфрлање на средства со Министерството за економија;
17. Одлука за склучување на договор за реосигурување за 2021 година;
18. Одлука за задолжување кај Европската инвестициска банка – ЕИБ 6;
19. Одлука за утврдување на престанок на мандат и именување на член на Кредитен одбор;
20. Одлука за утврдување на престанок на мандат и именување на член на Одбор за осигурување.

Надзорниот одбор ги одобри т.е усвои извештаите, информациите и другите предложени материјали за работењето на Банката во 2020 година.

1.3. Одбор за ревизија

Одборот за ревизија се состои од 5 (пет) членови. Членовите на Одборот за ревизија ги именува и разрешува Надзорниот одбор. Тројца членови на Одборот за ревизија се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а двајца се независни членови. Најмалку еден член на Одборот за ревизија треба да биде овластен ревизор. Членовите на Одборот за ревизија од своите редови избираат претседател кој е одговорен за организацијата на работата на одборот за ревизија.

Одборот за ревизија на РБСМ, во текот на 2020 година работеше во следниот состав:

- ❖ Никола Поповски – претседател
- ❖ Климентина Попоска – член
- ❖ Софче Јовановска – член
- ❖ Вељанд Рамадани – член
- ❖ Ленин Прицуловски – член

Одборот за ревизија ги врши следните работи:

- ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународни сметководствени стандарди;

- ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- ја следи работата и ја оценува ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија;
- го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- ги донесува сметководствените политики на Банката;
- ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи;
- одржува состаноци со Управниот одбор, Службата за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдените неусогласености со прописите и слабостите во работењето на Банката;
- ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;
- предлага назначување на друштво за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија и
- најмалку еднаш во три месеци го известува Надзорниот одбор на Банката за својата работа.

Во текот на 2020 година, на седниците на Одборот за ревизија беа разгледувани финансиските извештаи на Банката и се утврдуваше објективноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката, како и нивната усогласеност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди. Одборот за ревизија ја следеше работата на Службата за внатрешна ревизија и ја оценуваше работата на друштвото за ревизија, кое како независен ревизор изврши ревизија на финансиските извештаи на Банката за деловната 2020 година. На седниците на Одборот за ревизија беа разгледувани извештаите за ризичниот профил на Банката, анализирајќи го одвоено секој ризик на кој е изложена Банката во текот на своето работење.

1.4. Управен одбор

Управниот одбор на Банката се состои од 2 (два) члена, именувани од страна на Надзорниот одбор на Банката, а врз основа на претходно издадената согласност од Гувернерот на НБРСМ. Членовите на Управниот одбор се именуваат како: Главен извршен директор и Главен оперативен директор.

Управниот одбор на Банката во текот на 2020 година работеше во следниот состав:

- ❖ **Кире Наумов** – Главен извршен директор
- ❖ **Фарук Исмаили** – Главен оперативен директор

Кире Наумов, за член на Управен одбор – Главен извршен директор на Банката е именуван со Одлука на Надзорниот одбор бр. 02–2254/1 од 16.9.2019 година. Главниот извршен директор е именуван со мандат од 6 (шест) години. Гувернерот на НБРСМ со решение број 15–30669/12 од 20.11.2019 година, издаде согласност за именување на Кире Наумов за член на Управниот одбор – Главен извршен директор за период од две години.

Фарук Исмаили, за член на Управен одбор – Главен оперативен директор на Банката е именуван со Одлука на Надзорниот одбор на Банката број 02–2516/2 од 10.10.2019 година. Главниот оперативен директор е именуван со мандат од 6 (шест) години. Гувернерот на НБРСМ со решение број 15–32455/7 од 6.12.2019 година, издаде согласност за именување на Фарук Исмаили за член на Управниот одбор – Главен оперативен директор за период од две години.

Управниот одбор ги врши следните работи:

- управува со Банката;
- ја застапува Банката;
- ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивно спроведување;
- покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на Банката;
- ги именува и разрешува лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за МБПР и Статутот на Банката;
- изготвува развоен план и деловна политика на Банката;
- изготвува финансиски план на Банката;
- изготвува политика за сигурност на информативниот систем;
- изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор;
- изготвува етички кодекс;
- одлучува за пласман на средствата од кредитното осигурување од комерцијални и политички ризици;

- одлучува за давање и земање кредити за ликвидност независно од износот и рокот во рамките на лимитите утврдени со Законот за банките и актите на Банката;
- ја утврдува внатрешната организација и систематизацијата на работи и работни задачи во Банката и одлучува за засновање на работниот однос, унапредување во службата, прераспоредување, стручно усовршување, одредување на плата и надоместоци на плата, наградување за особено ангажирање во работа, за изрекување на дисциплински мерки, за материјална одговорност на работниците и за престанок на работен однос;
- врши и други работи кои не се во надлежност на НО на Банката.

Управниот одбор во рамките на своите со закон и статут утврдени надлежности ги донесе сите потребни интерни акти со кои се обезбедуваат услови за работење на Банката во согласност со законските и подзаконските акти. За своите тековни активности Управниот одбор доставуваше извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката.

Со одлука на Надзорниот одбор на Банката донесена на ден 22.12.2016 година извршена е поделба на надлежностите на членовите на Управниот одбор по одделни сегменти на работењето на Банката и тоа:

- Главен извршен директор е надлежен за деловната политика и планирање, финансиските извештаи на Банката и човечките ресурси, кредитирање и кредитно осигурување, општите и правни работи, кабинетот на Управниот одбор, финансиското и сметководствено работење;
- Главен оперативен директор е надлежен за управување со ризици, информатичката технологија, усогласеност со прописите, спречување на перење пари и финансирање на тероризам, сигурност на информативниот систем, трезорско работење, ликвидност, платен промет во земјата и странство.

1.5. Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици се состои од 3 (три) члена. Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности во Банката, а пред сè од редот на раководните лица од организациските единици за средства и ликвидност, кредитно осигурување и кредитирање. Членовите на Одборот за управување со ризици покрај условите за именување на лица со посебни

права и одговорности задолжително треба да имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години да имаат познавање за работењето на Банката, нејзините производи и услуги и да имаат познавање за ризиците на кои е изложена Банката. Надзорниот одбор ги именува и ги разрешува членовите на Одборот за управување со ризици, освен Главниот оперативен директор кој согласно Статутот на Банката како член на Управниот одбор по функција е член и претседател на Одборот за управување со ризици.

Во текот на 2020 година Одборот за управување со ризици работеше во следниот состав:

- ❖ Фарук Исмаили – претседател
- ❖ Александар Станојковски – член
- ❖ Кенан Идризи – член

Одборот за управување со ризици ги врши следните работи:

- перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на Банката на ризик;
- воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- ги следи прописите на НБРСМ кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на Банката со овие прописи;
- врши оценка на системите на управување со ризиците во Банката;
- утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделни видови ризици за кои е изложена Банката;
- ги анализира извештаите за изложеност на Банката на ризик изработени од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола во управувањето со ризици;
- ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката;
- ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;

- врши оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
- квартално го известува Надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите;
- одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на посдинечните членови и колективно и истата ја доставува до Надзорниот одбор на Банката. Одборот за управување со ризици во текот на 2020 година одлучуваше на седници кои се одржуваа најмалку еднаш неделно и согласно Законот за банки, доставуваше извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката.

1.6. Кредитен одбор

Кредитниот одбор е составен од 3 (три) члена од кои членовите на Управниот одбор се членови на одборот согласно Статутот на Банката, додека третиот член го именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката. Кредитниот одбор на Банката во 2020 година работеше во следниот состав:

- ❖ **Кире Наумов** – претседател
- ❖ **Фарук Исмаили** – член
- ❖ **Тони Петроски** – член

Кредитниот одбор ги има следните задачи и надлежности:

- одлучува за пласманите и кредитните задолжувања, гаранции и други изложености спрема еден заемобарател до 10% од сопствените средства;
- разгледува и одобрува кредити, во рамките на кредитната политика, Статутот, како и во согласност со начелата на банкарското работење утврдени со Законот за МБПР;
- управува со постоечките кредити со давање на тековни проценки, најмалку еднаш годишно, за кредитоспособноста на кредитобарателот;

- раскинува договор за постоечки кредит поради опасност од неплаќање на кредитните обврски и доколку е можно барање на додатно обезбедување ако се заканува штета;
- донесува деловник за работа;
- врши други работи од кредитната политика утврдени согласно Законот за РБСМ, Законот за банките и Статутот на Банката.

Во текот на 2020 година, Кредитниот одбор одлучуваше на седници на кои беа разгледувани и одобрувани кредитни барања и барања за факторинг доставени од страна на банките – учеснички во кредитните програми на РБСМ и осигурениците.

Согласно Одлуката на Надзорниот одбор на Банката за склучување на Договор со Република Македонија за пренесување на надлежноста за управување и располагање со средствата од Компензационите фондови од странска помош и Компензационите фондови од друга странска помош, Надзорниот одбор на Банката го овласти Кредитниот одбор да одлучува по основ на поднесени кредитни барања за користење на средства од компензационите фондови од странска помош и компензационите фондови од друга странска помош, чија вредност е над 150.000 ЕУР во денарска противвредност по среден курс на НБРСМ на денот на одобрувањето.

1.7. Одбор за осигурување

Одборот за осигурување е составен од 3 (три) членови. Согласно Статутот на Банката, членовите на Управниот одбор се членови и на Одборот за осигурување, додека третиот член го именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката. Одборот за осигурување во 2020 година работеше во следниот состав:

- ❖ **Кире Наумов** – претседател
- ❖ **Фарук Исмаили** – член
- ❖ **Тони Петроски** – член

Одборот за осигурување ги има следните задачи и надлежности:

- ги утврдува посебните услови за кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици вклучително и лимитите за осигурување;
- разгледува и одобрува склучување на договори за осигурување;
- ги испитува ризиците во рамките на осигурувањето;
- управување со полиси за осигурување со давање на тековни проценки, најмалку еднаш годишно за осигурителниот ризик.

Во текот на 2020 година, Одборот за осигурување одлучуваше на седници на кои беа разгледувани и одобрувани лимити за осигурување. Одборот за осигурување, без одржување на состанок, а во согласност со Деловникот за работа на Одборот за осигурување, разгледуваше предлози за одобрување/утврдување на лимити и одлучуваше по истите.

2. Информации за членства во други органи на надзор и/или управување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор

Во 2020 година податоците за членства во други органи на надзор и/или управување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор се дадени во следната табела:

Софче Јовановска	Претседател на Надзорен одбор Член на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 – 16.11.2021
назив на работодавач	СКЕИЛ ФОКУС ДООЕЛ Скопје
годишни примања во бруто износ	Деловна тајна – менаџерски договор
членство во други органи на надзор	Надзорен одбор на КИБС
членство во други органи на управување	

Никола Поповски	Член на на Надзорен одбор Претседател на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 – 16.11.2021
назив на работодавач	ФОН универзитет (јан-септ) // Меѓународен славјански универзитет (окт-дек)
годишни примања во бруто износ	644.880
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Вељанд Рамадани	Член на Надзорен одбор Член на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 – 16.11.2021
назив на работодавач	Универзитет на Југоисточна Европа, Факултет за бизнис и економија
годишни примања	1,488,102.00 (бруто примања)
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управување	

Бурим Кадриу	Член на на Надзорен одбор
мандат	21.05.2018 – 21.05.2022
назив на работодавач	Општина Кичево
годишни примања во бруто износ	728.660,00
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Соња Петрушева	Член на на Надзорен одбор
мандат	12.09.2019 – 12.09.2023
назив на работодавач	Адвокатска канцеларија ПЕТРУШЕВА
годишни примања во бруто износ	1.200.000,00 (бруто примања)
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управување	

Климентина Попоска	Член на на Одбор за ревизија
мандат	27.12.2012 –
назив на работодавач	Економски институт – Скопје Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за бизнис економија
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управ.	Хоризонти Микрокредитирање – УО

Ленин Прцуловски	Член на на Одбор за ревизија
мандат	23.04.2019 –
назив на работодавач	Национална групација за осигурување АД Осигурителна полиса Скопје
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

Кенан Идризи	Член на на Одбор за управување со ризици
мандат	18.12.2008 -
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Александар Станојковски	Член на на Одбор за управување со ризици
мандат	18.12.2008 –
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Кире Наумов	Член на Управен одбор
мандат	21.11.2019 –
назив на работодавач	Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

Фарук Исмаили	Член на Управен одбор
мандат	07.12.2019 –
назив на работодавач	Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

3. Информации и податоци поврзани со спроведувањето на политиката на наградување на Банката

Надзорниот одбор на Банката на ден 18.12.2018 година ја усвои Политиката за наградување на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје. Политиката за наградување содржи јасни и транспарентни правила и критериуми за определување на висината на вкупниот надоместок, а особено за јасно определување и разграничување помеѓу фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок. Со Политиката за наградување е утврдено дека варијабилниот дел од надоместокот не смее на годишно ниво да надмине 25% од фиксниот дел од вкупниот надоместок исплатен на секој вработен или член на орган на Банката. Согласно оваа политика, Надзорниот одбор ја одобрува висината на вкупниот надоместок за членовите на Управниот одбор со склучување на менаџерските договори. За лицата надлежни за функциите за контрола, Надзорниот одбор ја одобрува висината на вкупниот надоместок само во случај кога се утврдува варијабилен дел на надоместокот. Управниот одбор го утврдува вкупниот надоместок за лицата со посебни права и одговорности и за вработените во Банката.

Со Политиката за наградување не е предвидено да се исплаќа надоместок во форма на акции или други права кои даваат можност за стекнување на акции.

Надзорниот и Управниот одбор на Банката немаат донесено Одлука за определување на варијабилен дел од надоместокот за членовите на Управниот одбор на Банката, односно за лицата со посебни права и одговорности во Банката.

Во извештајната година, на членовите на Надзорниот одбор по основ на надоместоци за членство им е исплатен бруто износ 1.453,3 илјади денари, а на членовите на Одборот за ревизија бруто износ 533,3 илјади денари. За членство во останатите органи на Банката не е предвиден и не се исплатува надомест.

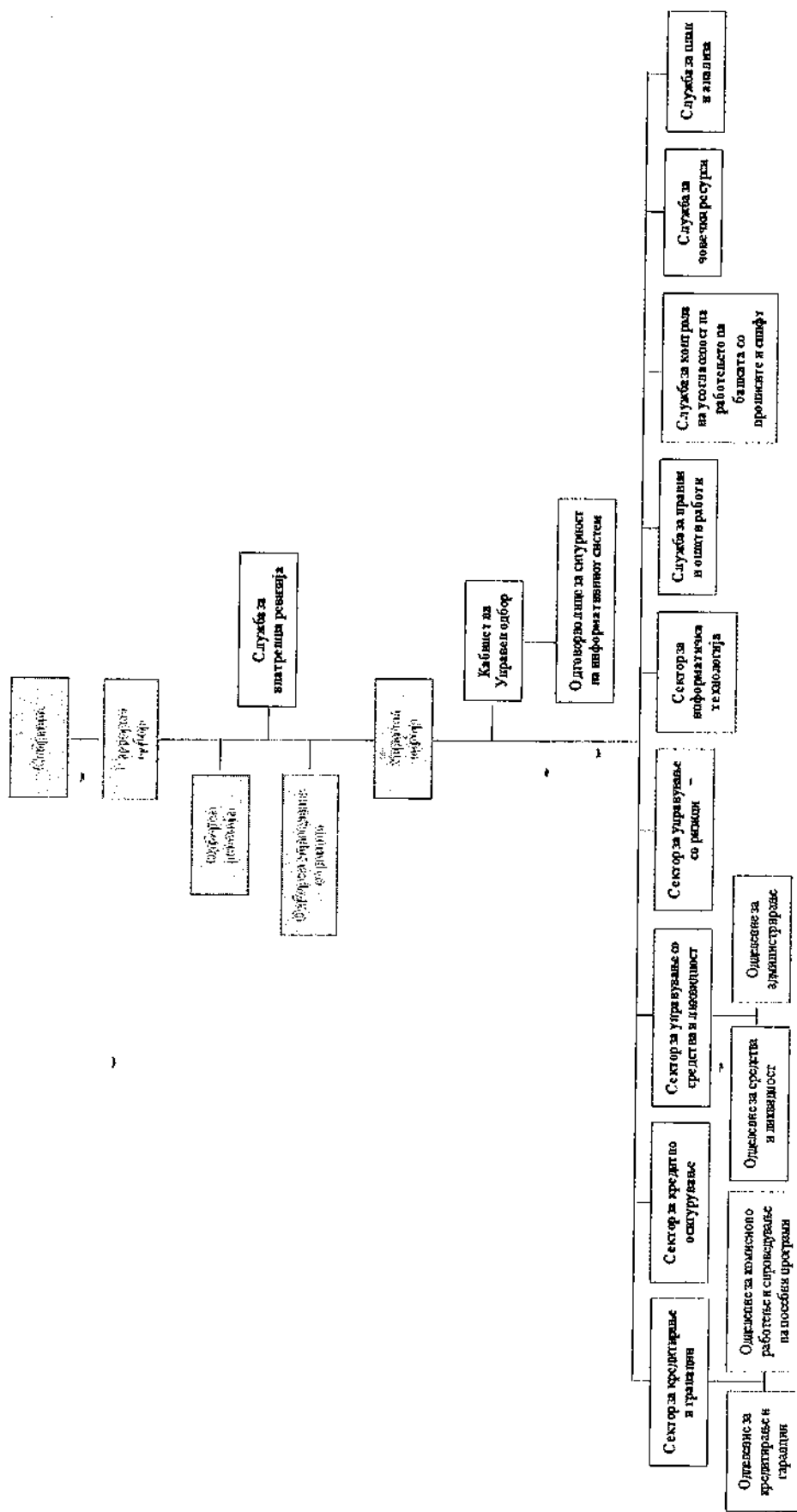
Во извештајниот период на актуелните членовите на Управниот одбор по основ на бруто плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права им е исплатен износ од 4.167,9 илјади денари, а на 13 лица со посебни права и одговорности во банката износ од 14.497,2 илјади денари.

V. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

РБСМ е организирана во пет сектори и пет служби. Сектори во Банката се: Сектор за кредитирање и гаранции; Сектор за кредитно осигурување; Сектор за управување со средства и ликвидност; Сектор за управување со ризици и Сектор за информатичка технологија. Служби во Банката се: Служба за внатрешна ревизија; Служба за правни и општи работи; Служба за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање на тероризам; Служба за план и анализа и Служба за човечки ресурси. Во Банката има и именувано одговорно лице за сигурност на информативен систем.

Банката нема основано подружници.

Заклучно со 31.12.2020 година во РБСМ има 39 вработени лица.

VI. АКЦИОНЕРСКА СТРУКТУРА

Согласно Законот за Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 105/2009), МБПР е акционерско друштво во кое Република Македонија е единствен акционер. Владата на Република Северна Македонија е запишана во акционерската книга на Банката со вкупно 384.103 обични акции со право на глас и номинална вредност од 3.108,00 денари за една акција.

VII. ДРУГИ ИНФОРМАЦИИ И ПОДАТОЦИ ВО ВРСКА СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Кодексот за корпоративно управување на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје бр. 02-1602/5 од 29.6.2018 година и Одлуката за измена и дополнување на Кодексот за корпоративно управување бр.02-2043/13 од 13.8.2019 година се изготвени во согласност со Одлуката на Советот на НБРСМ за правилата за добро корпоративно управување во банка.

РБСМ, односно органите на управување во Банката и вработените во текот на 2020 година, во целост се придржуваа кон принципите на корпоративно управување прифатени во кодексот за корпоративно управување и тоа:

- Принцип на заштита на правата и интересите на единствениот акционер;
- Принцип на ефикасно управување;
- Принцип на ефикасна контрола на финансиските и економските активности;
- Принцип на транспарентност и објективност на објавување на информации за РБСМ;
- Принцип на законитост и етика;
- Принцип на социјална одговорност;
- Принцип на поделба на надлежностите;
- Политика на решавање на корпоративните конфликти;
- Принцип на ефективно заемно дејство со вработените и правичен надоместок;
- Принцип на трудољубивост и одговорност;
- Заштита на лични податоци;
- Корпоративен советник.

VIII. ИНФОРМАЦИИ И ПОДАТОЦИ ЗА ПОЛИТИКАТА НА БАНКАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Основните постулати на политиката за спречување на судир на интереси во РБСМ се предвидени во Етичкиот кодекс на Банката бр. 02-1470/8 од 12.6.2018 година, Одлуката за измена и дополнување на етичкиот кодекс бр. 02-240/4 од 23.1.2019 година и 02-1424/9 од 6.6.2019 година и Политиката за избегнување на судир на интереси бр. 02-1401/8 од 6.6.2018 година. Етичкиот кодекс, најмалку еднаш годишно е предмет на разгледување од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Согласно законските одредби и одредбите од Политиката на Банката за избегнување судир на интереси, лицата со посебни права и одговорности во Банката редовно на секои шест месеци даваат писмена изјава за постоење, односно непостоење на судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката. Членовите на Надзорниот и Управниот одбор на Банката и лицата со посебни овластувања не присуствуваат при донесување на одлуки со кои е доведена во прашање нивната објективност, поради постоење на судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката преку содржината на одлуката која е предмет на донесување од страна на соодветниот орган. Членовите на Надзорниот и Управниот одбор и лицата со посебни овластувања пред одлучувањето за одредени прашања за кои имаат судир на интереси, ја напуштаат седницата и даваат писмена изјава во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси.

IX. ИНФОРМАЦИИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА УСЛУГИ ОД НАДВОРЕШНИ ЛИЦА

РБСМ користи услуги од надворешни лица кои се важни за работењето на Банката, односно:

- одржување на софтвер за факторинг;
- одржување на софтвер за интегриран банкарски систем ИБИС;
- одржување на ИКТ инфраструктура;
- одржување на софтвер за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Согласно политиката за користење на услуги од надворешни лица, Банката има склучено годишни договори за одржување со соодветни надворешни лица, кои ги исполнуваат критериумите и условите за вршење на соодветните услуги како надворешни лица во банка.

Х. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА ВО 2020 ГОДИНА

Во текот на 2020 година, РБСМ АД Скопје работеше согласно усвоениот Развоен план и деловна политика за годината, прилагодувајќи го тековното работење со пазарните, економските, но и нееекономските услови во земјата. Банката главно ги оствари планираните оперативни цели и ги натфрли проектираните финансиски цели, при што е зачувано високо ниво на ликвидност, стабилност и солвентност.

ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (во илјади денари)	09.11. 31.12.2020	09.11.09. 31.12.2020	индекс
Парични средства	1.037.991	1.256.699	121,1
Нето-кредити	10.592.431	10.628.474	100,3
Основни средства	115.151	108.029	93,8
ВКУПНА АКТИВА	11.756.900	11.997.154	102,0
Обврски по кредити	9.106.242	9.132.768	100,3
Вкупно обврски	9.127.108	9.345.937	102,4
Вкупно капитал и резерви	2.629.792	2.651.217	100,8
Потенцијални обврски (кредитно осигурување)	456.000	578.312	126,8

ФИНАНСИСКА УСЛОВНОСТ (во илјади денари)	09.11. 31.12.2020	09.11.09. 31.12.2020	индекс
Нето приходи/расходи од камата	76.161	83.454	109,6
Нето приходи/расходи од провизии и надоместоци	16.215	20.017	123,4
Вкупни нето-приходи	96.094	111.217	115,7
Општи и административни трошоци и амортизација	73.799	68.572	92,9
ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА	10.332	31.756	307,4

1. Биланс на состојба

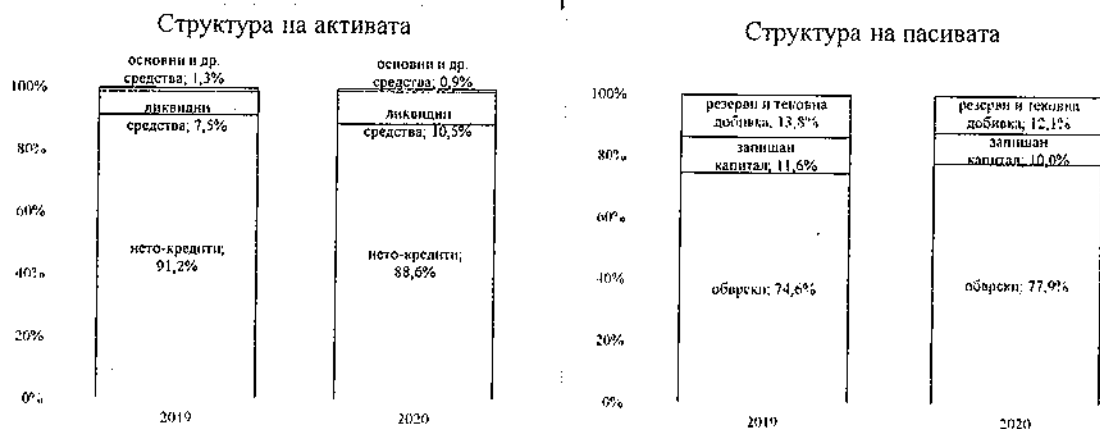
Вкупната нето-билансна сума на 31.12.2020 година изнесува 11.997.154 илјади денари, при што во структурата на активата доминантно учество од 88,6% бележат кредитните активности со износ од 10.628.474 илјади денари. Растот на активата за 16,3% и на нето-кредитите за 13,0% во однос на претходната година генерално се должи на пласманот на преостанатите транши од ЕИБ 5 кредитната линија. Состојбата со паричните средства и паричните еквиваленти ги задоволува регулаторните и интерните показатели на ликвидноста, а управувањето со преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се одвива во согласност со регулативата на НБРСМ

која се однесува на издвојување загуба за оштетување на преземениот имот. Нето-вредноста на основните средства кои ги сочинуваат недвижностите, опремата и нематеријалните средства се движи во рамките на потребите за задоволување на оперативното работење на Банката.

Вкупните обврски на Банката на 31.12.2020 година достигнуваат износ од 9.345.937 илјади денари. Доминантна ставка и понатаму се обврските по кредити со учество од 97,7% во вкупните обврски на Банката, од кои најмногу се однесуваат на обврски по кредити од ЕИБ. Уплатениот, а незапишан капитал во износ од 185.070 илјади денари, до исполнување на условите за запишување се води на позицијата останати обврски. Посебната резерва за потенцијални загуби за вонбилансни ставки на 31.12.2020 година изнесува 16.853 илјади денари, а нејзината вредност произлегува од класификацијата на кредитната изложеност на вонбилансните активности и резервациите за потенцијални обврски по основ на судски спорови.

Вкупниот капитал и резервите учествуваат со 22,1% во пасивата на Банката. Во однос на претходната година тие бележат раст од 1,2% и на 31.12.2020 година се позиционираат на износ од 2.651.217 илјади денари. Истиот го сочинуваат основачкиот капитал, резервите формирани од остварените добивки во претходните години и добивката од тековниот период.

Вкупните потенцијални обврски кои произлегуваат од издадени полиси за осигурување на побарувања на осигурениците од комерцијални и некомерцијални ризици и кои се покриени со договори за реосигурување, на крајот од 2020 година изнесуваат 578.312 илјади денари и бележат пораст од 49,7%.

ФИНАНСИЈА (СОСКОЛОНА) (ПОДАТОЦИ НА МАКЕДОНСКИ)	31.12.2019	31.12.2020	ПРОМЕНА 2020/2019
Парични средства и парични еквиваленти	773.636	1.256.699	162,4
Кредити на и побарувања од банки	9.328.142	10.546.581	113,1
Кредити на и побарувања од други комитенти	79.493	81.893	103,0
Вложувања во хартии од вредност	0	0	нп
Побарувања за данок на добивка	3.653	202	5,5
Останати побарувања	11.060	3.649	33,0
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	4.496	101	2,2
Нематеријални средства	923	755	81,8
Недвижност и опрема	111.157	107.274	96,5
ВКУПНА АКТИВА	10.312.560	11.997.154	116,3
Обврски по кредити	7.673.211	9.132.768	119,0
Поседна резерва и резервирања за вонбилансна изложеност	9.303	16.853	181,2
Обврски за данок на добивка (тековен)	0	296	нп
Останати обврски	10.586	196.020	1851,7
ВКУПНО ОБВРСКИ	7.693.100	9.345.937	121,5
Запишан капитал	1.193.792	1.193.792	100,0
Останати други резерви	1.407.301	1.425.669	101,3
Задржана добивка/акумулирани загуби	18.367	31.756	172,9
ВКУПНО КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	2.619.460	2.651.217	101,2
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	10.312.560	11.997.154	116,3
Потенцијални средства	0	0	нп
Потенцијални обврски	386.275	578.312	149,7

2. Биланс на успех

Во периодот 01.01–31.12.2020 година, РБСМ оствари нето-позитивен финансиски резултат во износ од 31.756 илјади денари, односно 72,9% повеќе во однос на претходната година. Врз добивката доминантно влијание имаат: зголемените нето-приходи од редовното работење кои се резултат на зголемениот обем на кредитни и осигурителни активности на Банката; ослободувањето на исправка на вредност на финансиски средства со еднократен ефект од претходната година, како и одлуката на Владата на РСМ за временна забрана на набавка на основни средства и намалување на тековните расходи на акционерските друштва во државна сопственост поради здравствено-економската криза предизвикана од вирусот Ковид-19 што предизвика намалена реализација на планираните оперативни трошоци.

Нето-приходите од камата се стабилни и покрај зголемениот износ на нето-кредити. Тоа главно се должи на: тековната пазарна конверзија на кредитното

портфолио од кредити со повисока маргина кон кредити со пониска маргина; постојаниот притисок врз домашниот банкарски сектор за намалување на каматните стапки и стеснување на каматниот распон и трендот на ниски каматни стапки на меѓународниот и домашниот пазар на капитал. Во такви услови Банката оствари пораст на нето-приходите од провизии и надоместоци кои генерално доаѓаат од работењето во областа на кредитното осигурување и комисионото работење во име и за сметка на државата. Исто така, Банката забележа и зголемени нето-приходи од курсни разлики.

Исправката на вредност на финансиските средства прикажа нето-расход во износ од 2.748 илјади денари и таа соодветствува со обемот, структурата и квалитетот на пласманите на Банката, а загубата поради оштетување на нефинансиските средства на нето-основа изнесува 4.394 илјади денари.

Општите и административни трошоци и амортизацијата се реализирани во износ од 68.572 илјади денари.

ФИНАНСИСКА УСЛУГА (во илјади денари)	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2020 31.12.2020	промена 2020/2019
Приходи од камата	157.640	138.458	87,8
Расходи за камата	-73.439	-55.004	74,9
Нето приходи/расходи од камата	84.201	83.454	99,1
Приходи од провизии и надоместоци	38.439	29.796	77,5
Расходи за провизии и надоместоци	-26.335	-9.779	37,1
Нето приходи/расходи од провизии и надоместоци	12.104	20.017	165,4
Нето приход/расход од курсни разлики	-243	6.606	2718,5
Останати приходи од дејноста	4.899	1.140	23,3
Исправка на вредност на финансиски средства, на нето основа	-16.345	-2.748	16,8
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-1.369	-4.394	321,0
Трошоци за вработените	-34.215	-37.941	110,9
Амортизација	-4.781	-5.328	111,4
Останати расходи од дејноста	-23.465	-25.303	107,8
Општи и административни трошоци и амортизација	-62.461	-68.572	109,8
Добивка/загуба пред оданочување	20.786	35.503	170,8
Данок на добивка	-2.419	-3.747	154,9
ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА	18.367	31.756	172,9

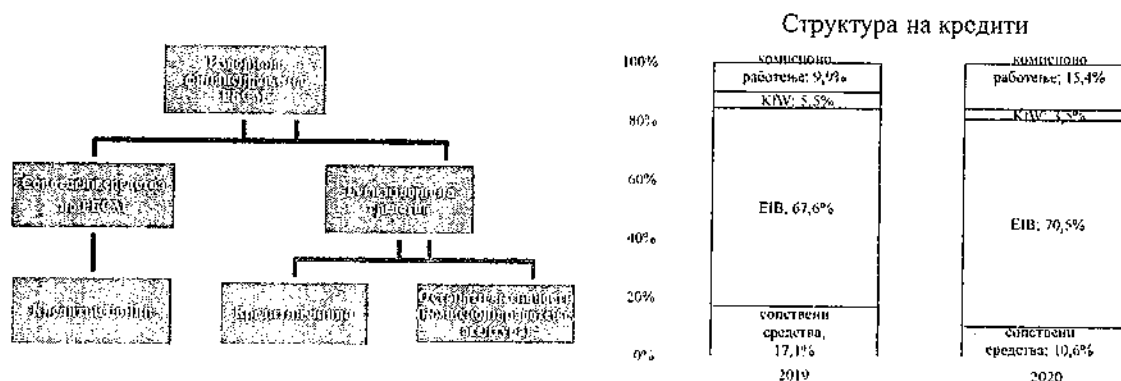
XI. КРЕДИТНИ АКТИВНОСТИ

Во 2020 година, кредитните активности на РБСМ се реализираа преку деловни банки и директно. Деловни банки со кои РБСМ има склучено договори за реализацијата на кредитните активности се:

- Халк банка АД Скопје,
- Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје,
- Комерцијална банка АД Скопје,
- НЛБ банка АД Скопје,
- Охридска банка АД Скопје,
- Прокредит банка АД Скопје,
- Стопанска банка АД Битола,
- Стопанска банка АД Скопје,
- ТТК банка АД Скопје,
- УНИ банка АД Скопје,
- Централна Кооперативна банка АД Скопје.

Дел од своите кредитни активности (кредитирање на земјоделството, на проекти за преработка на земјоделски производи, на извозот, на општините за проекти од ИПА компонента и кредитирање на субјекти погодени од пандемијата со коронавирусот Ковид-19), РБСМ ги реализираше директно со кредитобарателите, без посредство на деловните банки.

Кредитните активности на РБСМ се финансирани со користење на два извора на средства, односно сопствени извори на средства и туѓи извори на средства (средства обезбедени од меѓународни финансиски институции, билатерални кредитори и останати кредитори и донатори).

1. Кредитни линии од сопствени средства

Од сопствените средства на РБСМ се крсирани неколку кредитни линии во функција на исполнување на развојните цели што ги има Банката и тоа: кредитна линија за развој на микро, мали и средни претпријатија (износ до 500.000 евра и рок на отплата до 1 година); кредитна линија за финансирање на производство наменето за извоз (износ до 2.000.000 евра и рок на отплата до 2 години); кредитна линија за финансирање на трајни обртни средства (износ до 300.000 евра и рок на отплата до 3 години) и кредитна линија за финансирање на општини за имплементација на проекти финансирани од ЕУ ИПА компонента (износ до 300.000 евра и рок на отплата до 2 години).

2. Кредитни линии од меѓународни финансиски институции, билатерални кредитори и останати извори

2.1. ЕИБ 5 кредитна линија

Во 2020 година, РБСМ продолжи со искористување и реализација на кредитните линии од странските кредитори и донатори при што посебен акцент се стави на пласманите на кредити од револвинг фондот на кредитните линии ЕИБ 1, ЕИБ 2, ЕИБ 3 и ЕИБ 4, како и на повлекување и пласман на новите средства од ЕИБ 5 кредитната линија. Кредитите од ЕИБ 5 кредитната линија се наменети за финансирање на основни средства, трајни обртни средства, приоритетни проекти и mid cap компании и истите се пласираат со фиксна каматна стапка до 3,2% годишно (за првично повлечените и пласирани 50 милиони евра) и до 1,6% (за дополнително повлечените и пласирани 50

милиони евра). Со средствата од оваа кредитна линија се поддржуваат следните кредитни програми:

Тип на кредитна програма од која	Износ на кредитот (во милиони евра)	Рок на отплата	Максимален период	Цел
Инвестициски кредити	од 10.000 до 3.500.000 евра	до 12 години	до 2 години	Поддршка на идентификувани проекти за: • купување на материјални средства: недвижности (освен земјиште); опрема; обртни средства (не повеќе од 30% од вредноста на кредитот) и • инвестиции во нематеријални средства
Кредити за трајни обртни средства	од 5.000 до 666.700 евра	до 3 години	до 6 месеци	Поддршка на барањата за перманентно зголемување на потребите за обртен капитал во услови на експанзија на бизнис активностите на компанијата
Кредити за приоритетни проекти и mid cap	до 6.000.000 евра	до 12 години	до 2 години	Поддршка на приоритетни проекти од областа на индустријата, образованието, културата, екологијата и сл.

2.2. Кредитна линија за финансирање на микро, мали и средни претпријатија од Германската развојна банка - KfW

Средствата од оваа кредитна линија се состојат од вкупно три фази. РБСМ е назначена само како управител на Фондот формиран од средствата на кредитната линија од првата фаза (KfW1), додека во втората и третата фаза (KfW2 и KfW3), РБСМ се јавува и како позајмувач на средства. Кредитите се пласираат преку деловните банки и штедилници. Износот на кредити е до 300.000 евра, рокот на отплата до 11 години, а каматна стапка ја утврдува секоја банка-учесник поединечно. Корисници на кредитите се: микро и мали претпријатија, индивидуални претприемачи, занаетчиски дуќани, приватни трговци, тезги на пазар и други микро и мали стопански субјекти.

2.3. Други кредитни линии и проекти

2.3.1. Проект „Самовработување со кредитирање“

Во 2008 година се започна со спроведување на проектот „Самовработување со кредитирање“ (носител на проектот е Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија). Цел на проектот е создавање на ефикасен систем на економска и социјална поддршка и продуктивно ангажирање на категоријата невработени лица во државата. Кредитната програма е насочена кон поддршка на долгорочно невработените

лица, корисниците на парични надоместоци по основ на невработеност и младите лица кои прв пат се вработуваат. Кредитите се одобруваат со фиксна каматна стапка од 1% годишно при што во грејс период не се плаќа камата, а лицата-корисници на средства од оваа програма се обврзуваат најмалку во периодот на отплата на кредитот да не можат да се вратат во евиденцијата на невработени лица.

2.3.2. Обновлив кредитен фонд/Земјоделски кредитен дисконтен фонд (ОКФ/ЗКДФ) кредитна линија

Започнувајќи од средината на 2010 година, со Договор за администрирање склучен со Министерството за финансии, администрирањето на ЗКДФ кредитната линија е пренесено од Министерството за финансии во РБСМ под името „Администрирање на кредитна линија од Обновлив кредитен фонд“. Оваа кредитната линија се спроведува од 2003 година преку дванаесет финансиски институции учеснички (ФИУ), од кои десет деловни банки и две штедилници. Рокот на отплата и грејс периодот се договараат со ФИУ, а кредитите се одобруваат за примарно земјоделско производство, преработка на земјоделски производи, и извоз на примарни земјоделски производи и нивни преработки. Со ЗКДФ кредитната линија се поддржуваат и индивидуалните земјоделци регистрирани во соодветниот регистер.

2.3.3. Посебен кредитен фонд (ПКФ): ПКФ кредитна линија и Ковид 1 кредитна линија

ПКФ кредитната линија е формирана од слободните средства од Европската агенција за реконструкција (ЕАР). Во таа насока РБСМ и Владата, односно Министерството за финансии, имаат склучено Договор за администрирање на Посебен кредитен фонд заедно со неколку анекси со кои се утврдени постапките и начините за реализација на оваа кредитна линија, односно: преку банки учеснички (ПКФ кредитна линија) и директно (Ковид 1 кредитна линија). Директното финансирање од овој фонд беше воведено во 2020 година со цел намалување на последиците од коронавирусот Ковид-19 преку реализација на бескаматна кредитна линија наменета за најпогодените сектори: транспорт, угостителство и туризам. Ковид 1 кредитната линија првично се пласираше со рок на отплата до 2 години со вклучен грејс-период до 6 месеци, но поради продолженото влијание на пандемијата им се даде можност на кредитокорисниците да побараат продолжување на грејс-периодот за дополнителни 3 месеци.

2.3.4. Компензациони фондови: Кредитна линија за производство, преработка и извоз на земјоделски производи и Ковид 2 кредитна линија

Кредитната линија за производство, преработка и извоз на земјоделски производи (кредитна линија од компензациони фондови) започна со имплементација во 2012 година и беше формирана со цел директно да се поддржат друштвата кои се занимаваат со производство, преработка и извоз на земјоделски производи. Кредитите се пласираат со фиксна годишна каматна стапка од 2%; рок на отплата до 10 години со вклучен грејс период до 18 месеци за основни средства, односно до 24 месеци со вклучен грејс период до 6 месеци за обртни средства.

Со цел поддршка на приватниот сектор за намалување на негативните ефекти од коронавирусот Ковид-19, во текот на 2020 година дел од слободните средства од оваа кредитна линија се пласираа директно до компаниите преку Ковид 2 кредитната линија, под услови кои вклучуваат: 0% каматна стапка и рок на отплата до 3 години со вклучен грејс период до 12 месеци.

XII. ОСИГУРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊА

1. Инструменти на осигурување на побарувања (извозни и домашни)

Развојната банка на Северна Македонија е развојна институција која врши осигурување на извозни и домашни побарувања од комерцијални и политички ризици на краток рок. Банката ги нуди следните инструменти на осигурување:

➤ Осигурување од комерцијални ризици на краток рок:

- пред испорака на стоките, односно услугите (стечај);
- по испорака на стоките, односно услугите (стечај, продолжено неплаќање)

➤ Осигурување од политички ризици:

- ризик од војна или слични настани;
- ризик од откажување на лиценци;
- раскинување на договор.

1.1. Договор за реосигурување

Во 2020 година, Банката го реосигуруваше вкупното осигурено извозно и домашно портфолио. Реосигурувањето се вршеше согласно склучениот квотен (задолжителен) договор за реосигурување со реосигурителите Атрадиус РЕ (Atradius RE) и Либерти Мутуал Инсуранце СЕ (Liberty Mutual Insurance SE). Со квотниот договор за реосигурување се постигнаа поповолни услови во однос на преземениот ризик, премиските стапки, осигурените ризици и други услови во споредба со претходните години. Согласно квотниот договор за реосигурување, РБСМ презема 35%, а реосигурителите преземаат 65% од осигурениот ризик на РБСМ за одобрени кредитни лимити до 1.500.000 евра. За одобрени кредитни лимити за купувачи над 1.500.000 евра, РБСМ презема 20% од осигурениот ризик, а реосигурителите преземаат 80% од осигурениот ризик. Поединечното преземање на ризикот од страна на реосигурителите е како што следи:

- Атрадиус РЕ, Република Ирска - 60%;
- Либерти Мутуал Инсуранце СЕ – 40%;

2. Обем на работење

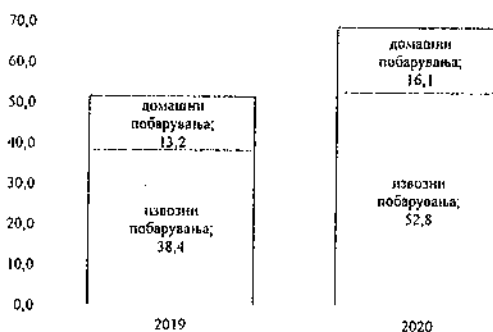
2.1. Полиси за осигурување од комерцијални ризици на краток рок

Во текот на 2020 година, РБСМ потпиша полиси за осигурување на извозни и домашни побарувања, побарувања од комерцијални ризици на краток рок со 64 осигуреници и по истите се одобрени кредитни лимити за домашни и странски купувачи.

2.2. Осигурани побарувања

Во текот на 2020 година, РБСМ осигура вкупно 68,9 милиони евра, од кои осигурување на извоз во износ од 52,8 милиони евра, додека осигурување на домашни побарувања од краткорочни комерцијални ризици во износ од 16,1 милиони евра.

Износ на осигурени побарувања
(во мил. евра)

2.3. Штети

Во текот на 2020 година поради настанати осигурени случаи (стечај и продолжено неплаќање), РБСМ исплати штети во корист на осигурениците во износ од 11.561 евра.

3. Факторинг

Факторингот е флексибилен финансиски инструмент кој овозможува подобрување на готовинскиот тек и ликвидноста на компаниите. Факторингот е специфичен облик на краткорочно финансирање во којшто РБСМ во улога на „фактор“ врз основа на договор склучен во писмена форма ги презема/купува побарувањата од странство на друго домашно лице (доверител) со право на регрес. Договорни страни во факторингот се: продавач/извозник на стоки и услуги кој издава фактура; должник/купувач на стоките или услугите и фактор - субјект/РБСМ кој го врши факторингот, односно откупот на побарувањето.

РБСМ работи факторинг со право на регрес на извозни побарувања, а од март 2020 година започна со факторинг и на домашни побарувања. На тој начин, Банката придонесува за полесно краткорочно финансирање на компаниите за нивните тековни потреби со што преставува еден вид на акцелератор на бизнис циклусите кои се спроведуваат во компаниите, посебно на извозно-ориентираните компании. Со јасно дефинирани процедури за факторинг и нивна конзистентна примена се овозможува:

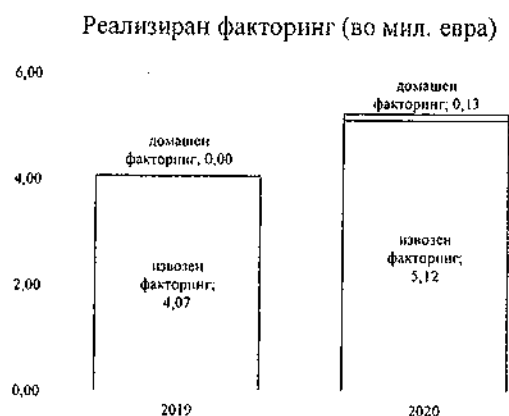
- воспоставување на јасно дефинирани принципи и постапки на работење и
- користење на стандардни форми и модели при спроведување на факторинг услугата.

Иако РБСМ врши факторинг на извозни и домашни побарувања со право на регрес, во процесот на факторингот, акцент се става на кредитната способност на купувачот/должникот. Предностите за компаниите-клиенти од користење на факторинг инструментот се:

- подобрување на готовинскиот тек;
- забрзување на бизнис циклусите;
- зголемување на обртниот капитал;
- обезбедување раст и развој на бизнисот.

Факторингот во целост ја потврдува својата улога на алтернативен и специфичен начин на финансирање кој се повеќе ќе биде актуелен и користен со оглед на искуствата

во странство и потребите на македонските компании за обртни средства за финасирање на тековните потреби. Во текот на 2020 година, РБСМ преку факторингот поддржа извоз на македонски производи и услуги кон купувачи кои се лоцирани во пет земји од регионот и ЕУ.

XIII. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје има воспоставено систем на управување со ризиците и континуирано управува со ризиците во согласност со природата, видот и обемот на финансиски активности што ги врши. Воспоставениот систем на управување со ризици вклучува ефикасен процес на управување со ризиците којшто се заснова на дефинираното прифатливо ниво на ризик и воспоставената култура на ризик, соодветна организациска поставеност на управувањето со ризиците, процес на утврдување на интерниот капитал и процес на утврдување на интерната ликвидност.

РБСМ има воспоставено систем на управување со сите материјални ризици на кои е изложена. Материјалните ризици се утврдуваат согласно со интерна методологија според која се користи квалитативна оценка, односно оценка на влијанието на одделен ризик на работењето, како и историски податоци за износ на загуби кои може да се поврзат со одделен ризик. Ризикот претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на банката. Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, извршен е мониторинг и контролиран. Соодветното управување со ризиците се заснова пред сè на интерни акти за идентификување, оценка, контрола и следење на одделните ризици, правила за стрес тестирање, правила за воведување нов производ, правила за користење услуги од надворешни лица, како и соодветен информативен систем. Дополнително, ризиците не се идентификуваат и оценуваат во изолација, поради тоа што една трансакција може да

носи повеќе видови ризици и еден вид ризик може да има влијание на зголемување на други ризици. Со системот на управување со ризици Банката ги опфаќа најмалку:

- Кредитен ризик;
- Ризик на земја;
- Кредитен ризик, ризик кој произлегува од девизен курс;
- Ризик од концентрација на кредитната изложеност;
- Ликвидносен ризик;
- Валутен ризик;
- Ризик од промена на каматни стапки во портфолио на банкарски активности;
- Оперативен ризик;
- Репутациски ризик;
- Стратегиски ризик.

1. Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за банката, поради неможноста клиентот или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Имајќи го предвид фактот дека сите промени на макроекономските индикатори во една земја водат кон квалитативни промени кај клиентите, покрај кредитниот ризик банката го вклучува и ризикот на земјата. Кредитите се најголеми и најочигледни извори на кредитен ризик. Меѓутоа, постојат и други извори на кредитен ризик што постојат од извршување на активностите на банката и се вклучени во билансната и вонбилансна евиденција.

Банката го контролира кредитниот ризик со воспоставување на политики и процедури со кои се утврдува системот на внатрешни контроли со цел превентивно делување на ризиците. Имено, банката ги извршува активностите врз основа на дефинирани критериуми за нови изложености на кредитен ризик, како и за распространетост на постојните изложености на кредитен ризик. Пред одобрување на било каква активност, која има влијание на кредитната изложеност, банката врши оценка на профилот на ризичност на поединечна основа (клиент/трансакција) што вклучува: оценка (квантитативна и квалитативна) на кредитната способност на клиентот/друга договорна страна и уредноста на клиентот во намирувањето на неговите обврски. Банката ја оценува потребата и соодветно врши исправка на вредност на активните билансни побарувања односно издвојува посебна резерва за вонбилансните

позиции коишто произлегуваат од секој склучен договор за кредитна изложеност преку утврдување на сегашна вредност на идните парични текови кои што ќе настанат врз основа на тие побарувања. Банката го утврдува износот на очекувана кредитна загуба најмалку еднаш месечно на поединечна основа за сите кредитни изложености.

Со состојба на 31.12.2020 година, вкупниот износ на исправка на вредност/посебна резерва е 0,22% од вкупната изложеност на кредитен ризик што претставува ниско ниво на ризичност.

2. Ризик на земја

Ризик на земја е ризикот дека економските, социјалните и политичките услови и настани во одредена странска земја ќе влијаат на работењето на банката. Во функција на управување со овој ризик, банката воспоставува адекватен систем на идентификација, оценка, мониторинг и контрола при што има предвид дека ризикот на земјата не е лимитиран само на изложеност кон лица со домицилна земја различна од Република Северна Македонија, туку ги разгледува и факторите што можат да влијаат на изложеноста кон домашни лица, доколку кредитната способност на наведеното лице е под значајно влијание на настани во друга земја. Управувањето со ризик на земји е интегриран со процесот на управување со кредитен ризик. Цел на политиката за управување со ризик на земја на банката е обезбедување неопходни предуслови за идентификување на изложеноста на банката на ризик на земја и ограничување на изложеноста според нивото на ризикот. Изложеноста на ризик на земја се пресметува поединечно за секоја изложеност на кредитен ризик. За секоја класификациска група на земја се предвидува процент на загуба согласно со Политиката за управување со кредитен ризик. Ризикот на земја се пресметува како процент од нето-кредитната изложеност.

3. Кредитен ризик, кој произлегува од ризик од девизен курс

Кредитниот ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс на кој е изложен резидентот-корисник на кредит е интегрален дел од кредитниот ризик и е интегриран во системот на управување со ризиците. Кредитниот ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс на кој е изложен резидентот-корисник на кредит е тековниот или потенцијалниот ризик по капиталот и добивката кој произлегува од неможноста на резидентот-корисник на кредит редовно да ги извршува своите обврски согласно

договорот за кредит заради тоа што промените во девизниот курс негативно се одразуваат, т.е. ги зголемуваат обврските на корисникот на кредит. Овој ризик е поврзан со валутата во која кредитите или другите пласмани се одобруваат. Имено, кредитен ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс се јавува при неусогласена девизна позиција (неусогласена структура на девизни побарувања и обврски) на корисникот на кредит според валутата и рочноста. Валутниот индуциран кредитен ризик е својствен за банката бидејќи дел од активата и пасивата се искажани во странска конвертибилна валута или во домашна валута, но индексирани во странска валута.

4. Ризик од концентрација на изложеноста

Ризикот од концентрација на изложеноста е секоја поединечна изложеност или група на изложености кои потенцијално може да предизвикаат загуба доволно голема што може да влијае на финансиската состојба на банката или на редовното извршување на нејзините активности. Управувањето со ризик од концентрација на изложеноста, банката го врши со воспоставување на лимити на изложености, како и дефинирање и следење на големи изложености кон одредени лица, согласно со критериумите дефинирани во законот за банката и другите подзаконски прописи според кои банката е обврзана да ги извршува своите активности.

5. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува тековен или иден ризик, банката да не може да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Основните начела и принципи за управување со ликвидносниот ризик се утврдени со Политиката и процедурите за управување со ликвидносен ризик. Со цел управување со ликвидноста, банката одржува потребно ниво на ликвидни средства, континуирано ја следи тековната ликвидност, обезбедува доволно денарски и девизни средства за навремено подмирување на обврските и за исплата на одобрените кредити. Моменталните вишоци на ликвидни средства се пласираат во ликвидни хартии од вредност, во депозити до 7 дена во НБРСМ, во краткорочни кредити на деловните домашни банки и во депозити во странски банки.

Следењето на ликвидноста на банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност, кој ги усогласува приливите и/или одливите по валути, презема активности за одржување на портфолио на високо ликвидни средства, ја следи резидуалната и очекуваната рочна структура во насока на остварување на целите на банката дефинирани во стратегијата на банката.

6. Ризик од промена на каматни стапки во портфолио на банкарски активности

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на банката. Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во банката. РБСМ воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки во согласност со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

7. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба, заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула.

РБСМ вообичаено ги пласира средствата од странски извори во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата. Политиката на банката е со позициите во девизи или во денари со девизна клаузула да управува на начин кој овозможува следење, контрола и елиминирање на негативните влијанија на промените на девизните курсеви на стабилноста на финансиската позиција на банката.

8. Оперативен ризик

Оперативен ризик претставува можност од загуба за банката и негативен ефект врз капиталот на банката како резултат на несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во банката, како и надворешни настани кои можат да предизвикаат загуба. Споредено со кредитниот и пазарниот, овој ризик не може да генерира повисоки приходи. Оперативниот ризик го вклучува и:

- Правен ризик - тековен или иден ризик врз добивката и сопствените средства на Банката, предизвикан од прекршувања или непочитувања на законските и подзаконските прописи, договори, пропишани практики, етички стандарди или како последица од погрешно толкување на прописите, правилата, договорите и другите документи;
- Ризик од перене пари и финансирање на тероризам - е ризик од тоа банката намерно или ненамерно да биде вклучена во активности кои што согласно со постојната законска регулатива или меѓународните стандарди претставуваат перене пари или финансирање тероризам;
- Ризик од несоодветни информативни системи – е ризик од загуба за банката поради губење, неовластено користење или нерасположивост на информациите, информативните средства и/или услугите што ги нуди Банката.

Стратегискиот и репутацискиот ризик не се вклучуваат во дефиницијата за оперативен ризик.

Управувањето со оперативниот ризик е дел од интегриран пристап за управување со сите ризици на кои е изложена банката. Управувањето со оперативниот ризик се реализира на секое ниво во рамките на организациската структура и истовремено се интегрира во секојдневните активности на банката. На овој начин се овозможува минимизирање на можностите за настанување на штетни настани, подобрување на квалитетот на работните процеси и на услугите на банката, како и зголемување на ефективностата при извршување на активностите. Преку постојан тренинг и обука на вработените, следење на фреквенцијата на случените грешки и заштита се настојува да се намали изложеноста кон оперативниот ризик.

10. Репутациски ризик

Репутациски ризик е тековен или иден ризик врз добивката или сопствените средства на Банката кој произлегува од неповољните согледувања на клиентите,

доверителите, акционерите, инвеститорите и регулаторите за работењето на банката. Одговорност на сите вработени е да ја заштитат репутацијата на банката. Воспоставен е систем на редовно следење на активностите на банката за управување со репутациониот ризик, како и на активностите за намалување на веројатноста за настанување на некои од изворите на овој ризик. Имајќи ја предвид акционерска структура, како и фактот дека репутациониот ризик е ризик од губење на довербата во банката што влијае на добивката и капиталот поради неповолното мислење за деловното работење независно од тоа дали постои реална основа за такво мислење, односно неможноста да се предвиди овој ризик врз база на реални индикатори, како и непостоење можност за соодветно квантифицирање на овој ризик, Банката воспоставува проактивен пристап кон процесот на управување со репутациониот ризик.

11. Стратегиски ризик

Стратегиски ризик е тековен или иден ризик врз добивката или сопствените средства на банката, кој произлегува од промените во деловното опкружување, негативните деловни одлуки, несоодветно спроведување на одлуките или недоволната реакција на банката на промените во деловното опкружување. Политика на банката е донесувањето на стратегиски одлуки да биде рационален и објективен процес во функција на управувањето со стратегискиот ризик, кој ќе резултира со ист резултат независно кој го спроведува. Банката има воспоставено систем на редовно следење на активностите на банката за управување со стратегиски ризик, како и на активностите за намалување на веројатноста за настанување на некои од изворите на овој ризик.

12. Адекватност на капиталот

Банката воспоставува политика за одржување на сопствени средства во функција на обезбедување и континуирано одржување на адекватно ниво на сопствени средства во зависност од видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците на кои е изложена банката како резултат на тие активности. Политика на банката е одржувањето на сопствените средства да биде во функција на одржување на стапката на адекватност на капитал со цел да се обезбеди сигурност дека банката ќе остане солвентна на долг рок.

Со состојба на 31.12.2020 година, стапката на адекватност на капитал на РБСМ е 30,97%.

XIV. ПЛАН И АНАЛИЗА

Службата за план и анализа, во склоп на стратегиските деловни цели на Банката, во 2020 година оствари активности во насока на креирање на извештаи, податоци и информации, поврзани со:

- макроекономски анализи и истражувања како основа за воведување на нови и развој на постојани продукти во Банката;
- анализи на земји и дејности во кои РБСМ има изложеност преку своите производи;
- анализи на банкарскиот систем во Република Северна Македонија;
- анализи на развојните банки од регионот;
- анализа на финансиското работење на РБСМ;
- соработка на Банката со меѓународни финансиски институции и асоцијации;
- учество во разни владини работни тела и комитети;
- изработка на Годишни извештаи на Банката;
- изработка на Финансиски план и следење на неговата реализација;
- изработка на Развоен план и деловна политика на Банката.

XV. УСОГЛАСУВАЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА РБСМ СО ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ

Службата за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите и спречување перење пари и финансирање на тероризам самостојно и независно врши идентификување и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на банката со прописите. Во текот на 2020 година, Службата за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите и спречување перење пари и финансирање на тероризам континуирано го следеше донесувањето на нацрт-регулативата, донесувањето на новите законски и подзаконски акти, измените и дополнувањата на важечките законски прописи и вршеше оценка на нивното влијание врз работењето на Банката. За измените во законската и подзаконската регулатива навремено беа информирани членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор и вработените во Банката и истите беа советувани во врска со нивната примена. Континуирано беа преземани потребните мерки и активности со цел усогласување на работењето на

банката со новата/изменетата регулатива. Исто така, беше вршено следење на почитувањето на прописите коишто се однесуваат на работењето на Банката и на интерните акти на Банката и за истото беа информирани членовите на Надзорниот одбор и Управниот одбор.

Во 2020 година, Службата за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите и спречување перење пари и финансирање на тероризам преку давање на препораки активно учествуваше во изготвување и ревидирање на интерните акти на Банката со цел нивно усогласување со новите законски и подзаконски акти. Во текот на 2020 година беа спроведувани интерни обуки и информирање на вработените за начините на имплементирање на новите законски прописи и интерни акти на Банката во нивното секојдневно работење. Исто така, континуирано е вршена контрола на исполнувањето на обврските на Банката во однос на навременото доставување на извештаите кон надворешните институции и на интерните извештаи, давање на мислења и препораки при извршување на тековните активности на секторите/службите заради доследна примена и почитување на законските прописи и друго. За преземените активности во насока на остварување на функцијата контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите, редовно се известуваше Управниот и Надзорниот одбор на Банката преку месечните и полугодишните извештаи.

XVI. АКТИВНОСТИ СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ НА ПАРИ

Во согласност со Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (Сл. Весник на РМ бр. 120/2018 и Сл. Весник на РСМ бр. 275/2019 и 154/20), Програмата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и Процедурите на РБСМ, Банката како субјект кој има обврска да презема мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам ги презема следните мерки:

- процедури за прифаќање на клиенти;
- процедури за анализа на своите клиенти;
- процедури за анализа на ризик и индикатори за анализа на ризик;
- процедури за анализа на ризик од носители на јавна функција;
- процедури од препознавање од невообичаени трансакции и сомневања од перење пари и финансирање на тероризам;

- процедури за чување на податоци и документи за невообичаени трансакции и сомневање од перење пари и финансирање на тероризам;
- процедури за чување на податоци и документи и доставување до Управата за финансиско разузнавање (УФР);
- план за постојана обука на вработените во РБСМ од областа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- начин на соработка со УФР;
- процедури за план за вршење на внатрешна контрола и ревизија на спроведените мерки и дејствија за спречување на перење и финансирање на тероризам.

Во текот на 2020 година, одговорното лице во Банката за спречување на перење пари и финансирање на тероризам соработуваше со УФР и други надлежни институции и присуствуваше на обуки што беа организирани од нивна страна. Во овој период се одржаа повеќе работни состаноци со УФР и Комисијата за спречување на перење пари и усогласеност со прописите за практична примена на измените и дополнувањата на Законот. Вработените во Банката беа запознати со одредбите и практичната примена на измените на Законот што се однесуваат на готовинските плаќања во редовните обуки што се одржаа во текот на годината.

XVII. СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАТИВНИОТ СИСТЕМ

Политиката за сигурност на информативниот систем ја дефинира примената на меѓународни сигурносни стандарди и заштитни механизми за намалување на ризикот од предизвикување штети и минимизирање на загубите како и управување со оперативниот ризик. Таа е создадена со цел да се обезбеди доверливост, интегритет и расположивост на средствата на информативниот систем, да осигура непрекинато доставувањето информации, податоци и услуги и да ги заштити вработените од човечка грешка. Политиката за сигурност на информативниот систем е проширена во опфат со заканите кои доаѓаат од дигиталниот простор. Банката ги следи светските трендови и способна е да даде соодветен одзив.

Банката има изготвено упатство за проценка на ризиците. Упатството за проценка на ризиците претставува основа за спроведување успешна и детална проценка на ризиците врз информативниот систем. Банката како ризик ги разгледува и заканите кои

доаѓаат од дигиталниот простор. Во постапката за проценка е применет квалитативниот метод. До органите на управување на годишно ниво се доставува анализа и оценка на ризиците за сигурноста на информативниот систем како и најмалку два извештаи во врска со сигурноста на информативниот систем. Најмалку еднаш годишно, Банката спроведува самооценка на ризиците кои потекнуваат од заканите во дигиталниот простор.

Планот за континуитет во работењето на Банката обезбедува воспоставување план за продолжување на работењето во случаи кога е предизвикан критичен прекин на работата и деловните процеси, при кои Банката не е во можност да ги исполни своите деловни обврски. Планот вклучува стратегии, активности и процедури за продолжување на деловните операции и функции поврзани со реставрација на комуникациските и информативните средства. Планот за обнова од катастрофа е составен дел од Планот за континуитет на работењето. Банката располага и со резервен центар за податоци.

Во Банката на редовна основа се зајакнуваат контролите од областа на сигурноста на информативниот систем. Таа ги следи светските трендови во областа на криминалот во дигиталниот простор (cybercrime) и презема административни, организациски и технички мерки за намалување на овие закани. Дополнително, Банката успешно ги имплементира мерките, препораките, управувањата, барањата, контролите на SWIFT сервисот кои се воведени со цел јакнење на сигурноста на локалната компјутерска мрежа како точка каде се концентрираат хакерските напади, што впрочем е и глобален проблем.

XVIII. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Во текот на 2020 година, односно во време на Ковид пандемијата, Секторот за информатичка технологија овозможи континуирана ИКТ поддршка на деловните процеси во Банката. Позначајни активности кои успешно се имплементирани се:

- континуирано преземање на активности за надградба или измени на постоечкиот Интегриран банкарски информациски систем (ИБИС). Истите се однесуваат на имплементација на нови функционалности за поефикасно извршување на деловните активности како и задоволување на регулаторните барања;

- успешно спроведување на постапки за набавка на компјутерска опрема и со тоа се осовремени дел од застарената опрема;
- извршено е унапредување, дигитализација и автоматизација на работните процеси за „Ковид“ бескаматните кредитни линии, а со тоа се направи оптимизација на времето за извршување на работни задачи од административно-технички аспект, како и овозможување на целосна електронска комуникација на Банката со крајните клиенти;
- согласно потребите за подигање на степенот на отпорноста од ризици во дигиталниот простор како и SWIFT барањата за имплементација на сигурносни механизми, во Банката се преземаа активности во насока на имплементација на истите.

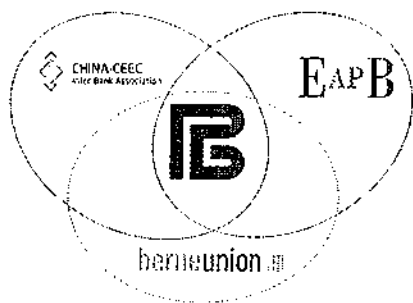
XIX. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Службата за внатрешна ревизија е независен организациски дел, кој е функционално и организациски издвоен од останатите организациски делови во Банката, хиерархиски лоциран над оперативните организациски делови, а непосредно под Надзорниот одбор и Одборот за ревизија. Основна цел на работењето на внатрешната ревизија е да обезбеди објективна и независна оценка за адекватноста и ефикасноста на системот на внатрешни контроли, оценка на спроведувањето на политиките за управување со ризиците, оценка на точноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи, на усогласеноста на интерните политики и процедури на Банката со законската регулатива, како и на општата ефикасност во работењето на Банката.

Внатрешната ревизија во текот на деловната 2020 година ги извршуваше своите активности во согласност со Годишниот план и програма за работа, изработени врз основа на прелиминарна анализа на основните деловни процеси на Банката и потенцијалните ризици на кои се изложени овие деловни процеси. Годишниот план и програма за работа се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката. Во текот на 2020 година, Службата за внатрешна ревизија изврши 13 редовни ревизорски контроли, тековно ја следеше имплементацијата на дадените препораки, редовно го известуваше Надзорниот одбор на Банката и соработуваше со Управниот одбор, Одборот за ревизија, НБРСМ и независниот ревизор на Банката.

XX. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

РБСМ е полноправен член на Меѓународната асоцијација на извозно кредитни агенции - Бернската унија (Berne Union) од 1999 година. Во 2020 година Банката активно учествуваше во работата на Бернската унија, придонесувајќи за остварување и почитување на целите на асоцијацијата: меѓусебна соработка, размена на искуства, прифаќање на меѓународни стандарди, промовирање на кредитното осигурување, обезбедување на меѓусебна помош и размена на информации.

РБСМ е полноправен член на Меѓубанкарска асоцијација на Кина и земјите од централна и источна Европа (China-CEEC Inter-bank Association) од 2017 година. Здружението е формирано во рамки на иницијативата „17+1“ и ги обединува Кинеската развојна банка (China Development Bank) и соодветните развојни финансиски институции на земјите од централна и источна Европа. Целта на Асоцијацијата е промовирање на развојот на стопанските, општествените, трговските и инвестициските односи помеѓу земјите-членки преку соработка во финансискиот сектор.

РБСМ е полноправен, редовен член на Европската асоцијација на јавни банки (European Association of Public Banks) од 2010 година и активно учествува во нејзината работа. Главна цел на Асоцијацијата е да ги застапува интересите на националните и регионалните банки за поддршка на развојот, општинските агенции за финансирање и деловните банки во државна сопственост од Европа.

Управен одбор	
Главен извршен директор	
Кире Наумов	
Главен оперативен директор	
Фарук Исмаили	

grantthornton.mk

© 2021 Грант Торнтон ДОО. Сите права се задржани.

‘Grant Thornton’ се однесува на брендот под кој фирмите членки на Grant Thornton обезбедуваат услуги на уверување, даночни и консултантски услуги на своите клиенти и/или се однесува на една или повеќе фирми членки во смисла на соодветниот контекст. Grant Thornton International Ltd (GTIL) и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за дејствијата или пропустите на други фирми членки.